

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerkljami, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni «Doberdob» v Goveu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni «Slovenija» pod Vojskim pri Idriji, do 8. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zaslužnji Evropi.

Pepelnica sreda

Bo sicer slučaj, toda značilni slučaj, da se štirideseti kongres italijanske socialistične stranke začne na pepelnico: na dan posvečen kesanju, v političnem žargonu rečeno, avtokritiki.

Dejstvo je, da bo sedanjí kongres PSI rekviem levi sredini, tisti vladni formuli (in miselnosti), ki je prepredena z najrazličnejšimi škandali, formuli, ki je nastala, da bi vključila socialiste v vlado, da bi pogojevali krščansko demokracijo, v resnici pa je služila KD, da je utrdila svojo hegemonsko oblast in potisnila socialiste v podrejeno vlogo pri izvrševanju oblasti.

Sedaj se socialistična stranka pripravljala, da zapet začne leve sredine in na ves glas proglasi, da zavrata za prihodnost podrejeno vlogo. To lahko danes stori zahvaljujoč se volilnim izidom 15. junija, izidom ki dokazujejo, kako so volivci še prej kot politične sile nakazali potrebo nove politične poti, kaznoli KD, hkrati pa nagradili levico, predvsem na komuniste. Volivci so tedaj poštno izrazili svojo sodbo.

Sedaj pa je treba rešiti vprašanje, kako spremeniti v stvarnost želje volivcev po ureditvi nove politike, po sestavi nove večine, novih vladnih odgovornosti, novih zavezništov. In prav tu se začnejo pot v neskončnost. Sedanjí odnosi sil so takšni, da KD ne more ničesar narediti brez socialistov, socialisti pa ne morejo ničesar narediti brez KD (točneje povedano brez katoliške komponente italijanske družbe). KD in socialistična stranka skupaj ne moreta ignorirati komunistov, ki edini v Evropi predstavljajo zdaleč najmočnejšo levčarsko silo in izredno politično moč, ki ima vse pogoje, da se vključi v večstranski sistem zahodne demokracije. Berlinguer se vrača iz Moskve s tem potrdilom v žepu, ki mu ga ne more nihče odvzeti ali razvejavati.

To bodo torej osnovni predmeti obravnave 40. kongresa PSI. Po eni strani so socialisti v stanju, da lahko nagnejo tehtnico na svojo stran, po drugi pa jim prav to stanje grozi, da postanejo žrtev dveh velikih strank. In prav v tem je bistvo polemike med zagovorniki leve alternative in zagovorniki zgodovinskega kompromisa.

Na vsa ta vprašanja je danes zelo težko, morda nemogoče dati pravi odgovor. Zato je prav v tem primeru potrebna previdnost in se je treba trenutno izogniti katerikoli sodbi o razvoju dogodkov v najbližji prihodnosti. Pri tem je treba upoštevati tudi dejstvo, kako se bo končal prihodnji demokrščanski kongres. Res je, da se politika sedanjega tajnika Zaccagninija uveljavlja, toda v množice zabiti na izredno politično moč konservativnih demokrščanskih sil, ki posedujejo izredno spretno zmogljivost v boju za obdržanje oblasti, ki jo imajo že trideset let v svojih rokah.

Socialistični kongres stoji torej pred težkimi nalogami: nedvomno je, da bodo socialisti dokončno zapetili usodo leve sredine. Toda kesanje, tudi če ga opravijo na pepelnico, ne zadostuje: čas je, da PSI najde novo pot, ki bo vodilo volivcem in ki ne bo capljala za ljudsko voljo.

MARIO DEZMANN

DANES

V kongresni palači EUR v Rimu se danes začne 40. vsedržavni kongres italijanske socialistične stranke. Kongres se udeležuje 856 delegatov. Glavno poročilo bo imel tajnik De Martino. Na kongresu bodo navzoče delegacije strank ustavnega loka in delavskih gibanj iz številnih držav. Kongres se bo zaključil v nedeljo.

V poslanski zbornici se nadaljuje razprava o zakonskem osnutku o prekinitvi nosečnosti. Po izjavi demokrščanskih poslancev, ki so posegli v debato, je razvidno, da KD še vedno zastopa izredno nepopustljivo stališče do tega vprašanja. S tem v zvezi naj omenimo, da nekateri demokrščanski poslanci napovedujejo zavrnitev s misovci, da bi zavrnili zakonski osnutek. S svoje strani je komunistična poslanka Seronijeva dejala, da je treba zakon o splavu čimprej odobriti, da bi odpravili smrtonosen pojav ilegalnega splava.

Gosta meglja, ki je zajela prostrana območja Italije, je povzročila številne prometne nesreče, pri katerih se je ubilo 14 oseb. Zlasti tragična je slika na severnih avtocestah od Benet do Milana in Genova, kjer je prišlo do silovitih verižnih trčenj, zaradi katerih je bilo treba dalj časa ustaviti promet. Med ponesrečenimi vozili je največ tovornjakov.

OB UDELEŽBI 856 DELEGATOV IZVOLJENIH NA DEŽELNIH KONGRESIH

DANES V RIMU ZAČETEK 40. VSEDRŽAVNEGA KONGRESA ITALIJANSKE SOCIALISTIČNE STRANKE

Popoldne poročilo tajnika De Martina - Prihod številnih delegacij iz tujine

Tajnik PSI Francesco De Martino

RAZVREDNOTENJE LIRE SE NADALJUJE

V Milanu so plačevali dolar po skoraj 800 lir

Banca d'Italia ni hotela posredovati — Zamagljena posojila rezervnemu skladu deviz

RIM, 2. — Drugi dan poslovanja uradnega menjalnega trga v Italiji je prinesel novo presenečenje. Lira je kljub večeršnjim močnim intervencijam Banca d'Italia znatno izgubila na vrednosti. V Rimu je bil dolar vreden 789,75 lire, v Milanu pa je dosegel celo 794,50 lire. Ob zaključku menjalnice se je vrednost dolarja v Rimu ustavila na 785 lir proti večeršnjemu uradni menjavi 771 lir za dolar.

Zanimivo je, da Banca d'Italia danes ni uradno posredovala na menjalnem trgu. Zdi se pa, da je Banca d'Italia opravila neuradno nekaj velikih deviznih poslovov z različnimi bankami. Kot je za iskač devize, jih je moral kupovati po ceni, ki se je ustvarila na osnovi ponudbe in povpraševanja. Danes je torej Banca d'Italia prepustila lire «lastni usodi». Zato so bile tute devize precej drage. Odstotno državne banke pri menjavi valute je povzročila pojav, da je lira različno kotirala v Rimu in v Milanu. Otvorjen je, da Banca d'Italia danes ni hotela vrediti na menjalni trg dela svojih rezerv, saj je bila večeraj primorana, da je zamajala kar sto milijard dolarjev.

Vse to dokazuje, da se vrednost lire še zdaleč ni ustabila. Denarni strokovnjaki menijo, da bo položaj na menjalnem trgu v Italiji bolj jasen morda šele čez nekaj dni. Kdor potrebuje tudi tuje valute jih mora drago plačati. Denarne oblasti so že izjavile, da ne bodo kar tako tržile državne valutarne rezerve in da se ne bodo divje spopadle s spekulanti, samo da bi ohranile liro na «nerelni» ravni njene vrednosti. To pa pomeni, da je vlada pripravljena na precej razvrednotitvi liru tudi zaradi visokega primanjkljaja plačilne bilance. Italija potrebuje čim večji izvoz in čim manjši uvoz. Za dosedaj to so bili že sprejeti ukrepi o omejitvi likvidnosti v bankah, podražitvi denarja in o dejanskem razvrednotitvi liru. To pomeni, da bo italijansko blago lažje prodralo na tuja tržišča, uvoz blaga iz tujine pa bo otežekel zaradi višjih cen.

Kljub temu pa so že sporocili, da ne bodo dopustili, da bi se lira preveč razvrednotila, na to je imela katastrofalne posledice na notranjih cenah, kar bi izredno »astirilo inflacijo in s tem gospodarsko recesijo. Zaradi tega je vlada že posrbela za najetje posojil v tujini, da okrepi devizne rezerve državnega zaklada. Poleg tega pa italijanska vlada računa na solidarnost držav gospodarske skupnosti in ZDA. Od teh držav je odvisno, če bodo čim bolj odprle vrata italijanskemu uvozu, obenem pa podpre italijansko liro, da bo ohranjala določeno vrednost, ki ne bo kompromitirala sedanjega notranjega ravnotežja.

Vlada je tudi napovedala, da namerava kljub težavam omogočiti investicijsko politiko o vsem na področju industrije, da se preuredi in dinstrijska proizvodnja in zagotovi zaposlitev. V kolikšni meri bo ta politika uspela bomo videli v prihodnjih tednih. Za sedaj se položaj bistveno ni spremenil. Samo podjetja, ki so v nevarnosti, bodo dabila podporo preko državne ustanove GEPL. Vlada je že odobrila zakonski odlok,

RIM, 2. — V kongresni palači EUR v Rimu se bo jutri dopoldne začel 40. kongres italijanske socialistične stranke. Kongres se bo udeležilo 856 delegatov. De Martino struja ima 42 odst. delegatov, ostali delegati so razdeljeni na Mancinijevo, Lombardijevo, Nemijevo in nekaj manjših struj. Dopoldanski zasedanje bo posvečeno raznim formalnostim. De Martino bo podal svoje poročilo popoldne. Poročilo bo osnova za razpravo, ki bo trajala štiri dni in se bo zaključila v nedeljo.

Kot je običaj, bo kongres odprl najmlajši član centralnega komiteja. To nalogo bo imel letos poslanec Signorile, ki bo takoj po proglasitvi odprta kongresa sporočil, da je centralni komitej, ki je bil izvoljen na 39. kongresu v Genovi, odstopil.

Kongresisti bodo nato izvolili predsednika kongresa, predsedniški urad in razne komisije. Po govoru, ki ga bo imel podpredsednik senata Francesco Albertini, bodo kongres najprej pozdravili rimski župan Dardi, predsednik državnega odbora Palleschi, za njima pa nekateri predstavniki strank ustavnega loka, ki se udeležujejo kongresa na vabilu vodstva socialistične stranke.

Kongres se bo popoldne nadaljeval ob 16.30. Po pozdravu predstavnika socialistične internacionale bo tajnik PSI De Martino imel glavno poročilo.

V Rim so danes ved in prihajale delegacije tujih socialističnih in delavskih strank, ki se bodo udeležile kongresa PSI. V dopoldanskih urah so prispele delegacije poljske komunistične partije, kubanske komunistične partije, izraelske stranke Mapam, popoldne pa delegati KP Sovjetske zveze, Zahodne Nemčije in belgijskih socialistov.

«L'Unità» bo jutri objavila uvodnik, ki ga je napisal član vodstva KPI Macaluso. V njem Macaluso podarja veliko zanimanje za kongres italijanske socialistične stranke, ki se pripravlja, da ga pobudo za politično novih perspektiv.

Macaluso nadaljuje, da kongres socialistične stranke gleda predvsem na levo alternativo. Pri tem pripominja, da je že Berlinguer dejal, da obstajajo različna mnenja o tej alternativni, med katerimi je tudi perspektiva širšega demokratičnega zavestništva. Toda osnovno vprašanje, ki ga postavljajo komunisti, pravi Macaluso, je, kako upravitelj danes državo. Zato se mora razprava vrteti predvsem okrog tega vprašanja, okrog vsebine in načina vladanja, okrog predlogov za primerne rešitve, ki naj prisilijo krščansko demokracijo, da se bo odločila za jasno politiko. Zato Macaluso pravi, da je treba spodbujati vse tiste, ki v krščanski demokraciji menijo da je treba iti po novi politični poti in jim omogočiti, da odo to narediti, obenem pa zapreti pot vsem poskušam, da se odločijo nujne spremembe. Ob zaključku Macaluso meni, da za dosego tega cilja ne bo težko najti sporazuma med komunisti in socialisti in da se bo moralo sočasno nadaljevati prav na teh vprašanjih.

KAIRO, 2. — Generalni tajnik arabske zveze Riad je poslal generalnemu tajniku Organizacije združenih narodov Waldheimu poslanico, v kateri zahteva njegov takojšen poseg, da bi preprečil neprestane izraelske kršitve statusa Jeruzalema.

Na kongresu KP SZ razprava o poročilu premiera Kosigina

MOSKVA, 2. — Kongres KP SZ je danes v glavnem obravnaval poročilo predsednika vlade Kosigina o petletnem načrtu za obdobje 1976-1980. V razpravo so posegli številni delegati, med katerimi so bili tudi nekateri ministri posameznih sovjetskih republik.

V drugem delu današnjega zasedanja so posegli nekateri tuji delegati, med katerimi naj omenimo tajnika KP Izraela Meira Vilnerja, ki je odločno obsodil protisovjetsko kampanjo izraelske vlade ter izjavil, da stališče izraelske partije do bližnjevzhodnega vprašanja povsem soupada s stališčem Sovjetske zveze.

Tajnik zahodnonemške partije Mies je izrazil brezpogojno podporo politiki Sovjetske zveze ter dejal, da je protisovjetskem najbolj nevarna oblika protikomunizma in pri tem odločno kritiziral kitajske «maoiste», ki se ob strani najbolj reakcionarnim nemškim krogom. Mies se je očitno nanašal na obisk, ki ga je pred kratkim imel vodja bavarskih demokrščastov Strauss, znan kot eden najbolj zakrknjenih desničarjev, v LR Kitajski.

NADALJUJE SE RAZPRAVA V POSLANSKI ZBORNICI

Ponovno potrjena nepopustljivost krščanske demokracije glede splava

Seronijeva (KPI) ne izključuje možnosti, da bi zakonski osnutek, ki so ga odobrili v komisiji, nekoliko popravili — Demokrščan Costamagna terja misovske glasove za zavrnitev zakona o prekinitvi nosečnosti

RIM, 2. — V poslanski zbornici se je tudi danes nadaljevala razprava o zakonskem osnutku o prekinitvi nosečnosti. Govorili so med drugim demokrščan Costamagna, ki je zelo neumestno dejal, da bi KD morala sprejeti misovske glasove, ko gre za zavrnitev zakona o splavu, kot jih je sprejela, da je parlament volji sedanjega predsednika republike Leoneja, in Fontana, socialist Zaffanella ter komunistična poslanka Seronijeva.

Zaffanella je poudaril, da je zakonski osnutek rezultat široke konvergence idej demokratičnih sil, kljub temu pa ga je treba nekoliko popraviti, da bi nedvoumno odločili pravico ženske, da sama odloči o prekinitvi svoje nosečnosti. Zaffanella je dejal, da gre predvsem odpravi kazenski pregon splava, še zlasti, ker italijanska družba še vedno ni bila zmožna

(Od našega dopisnika)
LJUBLJANA, 2. — Danes se je začela konferenca za ustanovitev Mednarodnega centra za upravljanje javnih podjetij v državah v razvoju. V Ljubljani so se zbrali predstavniki več kot 40 držav v razvoju, razumljivo njihovega dela pa bo sprejem statuta, po katerem se bo center, ki kot jugoslovanska ustanova deluje v Ljubljani že dve leti, preoblikoval v skupno ustanovo držav v razvoju.

Dopoldne je bila slovesna otvoritev s pozdravnimi govori predsednika ljubljanske mestne skupščine Toneta Koviča, predsednika slovenskega izvršnega sveta Andreja Marinca in predstavnika zveznega izvršnega sveta Mugbila Bejzta. Prebrali so tudi pozdravno pismo predsednika Tita konferenci in poslanico, ki jo je poslal mehiški predsednik Echeverria. Udeležencev so sp pregovorili tudi zastopniki nekaterih specializiranih agencij združenih narodov, ki spremljajo konferenco v Ljubljani.

Delovno zasedanje se je začelo popoldne z izvolitvijo šefa jugoslovanske delegacije Mugbila Bejzta za predsednika konference. Po izvolitvi vseh organov je besedo povzel podpredsednik zveznega izvršnega sveta dr. Anton Vratuša, ki je pred-

sednik upravnega sveta centra. Udeležencem konference je orisal nastanek in dosedanje delovanje centra za upravljanje javnih podjetij v državah v razvoju. Pri tem je navedel, da je center septembra 1974 pripravil prvi mednarodni seminar na temo načrtovanje v javnih podjetjih v državah v razvoju in tedaj je tudi vzniknila ideja, da bi center, ki je bil samo jugoslovanski, spremenil v skupno ustanovo držav v razvoju. Zaradi tega je bilo treba sprejeti ustrezen statut, in to bodo stari pooblašeni predstavniki vlad, ki sodelujejo na konferenci v Ljubljani.

Dr. Anton Vratuša je dejal, da je takšen predlog podprla tudi ministrska konferenca nevršenih držav avgusta lani v Lini, ki je »povabila nevršene in druge države, naj se v članstvo v center« in »združila sklep, da se skliče sestanek dežel v razvoju, da bi sprejeli statut centra«.

Predsednik upravnega sveta centra dr. Anton Vratuša je nato opisal glavne naloge te ustanove in kot osnovna delovna področja naštel raziskovanje, izobraževanje, posvetovalno dejavnost ter informacijsko-dokumentacijsko službo. »Centra ni treba pojmovati kot še ene mednarodne ustanove, ki se ukvarja z

javnimi podjetji,« je naglasil dr. Vratuša, »temveč se mora razvijati iz stvarnosti dežel v razvoju.« Njegova naloga ni samo opisovanje procesov v teh državah, biti mora tudi dejavnik, ki bo spreminjal sedanje razmere v napredni smeri. Vladam držav, ki se bodo včlanile, naj bi pomagali tudi pri sprejemanju politike gospodarskega in družbenega razvoja ter zlasti pri organiziranju javnega sektorja narodnih gospodarstev. Poleg tega bo center lahko precej pomagal pri izpopolnjevanju kadrov, da bi tako kar najbolj izkoristili naravna bogastva v posameznih državah v razvoju.

Sprejete statuta (o njegovem osnutku bodo izbrano razpravljali jutri) bo odprlo vrata za zaključek potrebnega postopka za sklicanje prve redne seje skupščine, ki bo — kot je predvideno — najvišji organ centra. Na tej seji skupščine, ki utegne biti že v bližnji prihodnosti, bodo sprejeli program centra in druge pomembne sklepe, ki bodo omogočili še bolj uspešno v široko mednarodno delovanje te ustanove, ki lahko veliko prispeva k tesnejšim stikom in sodelovanju dežel v razvoju in s tem tudi k njihovim prizadevanjem za spreminjanje sedanjih mednarodnih gospodarskih odnosov in vzpostavitev nove gospodarske ureditve v svetu, ki bo temeljila na pravičnih in enakopravnih temeljih.

VLADO BARABAS

Polemike v vrstah portugalske vojske

LIZBONA, 2. — V Portugalski je dramatično izbruhnila polemika med naprednimi in zmernimi silami v okviru vojske. Načelnik generalnega štaba letalskega generala Moraisa in Silva je odločno napadel levčarske sile in njihovega najvidnejšega predstavnika, zunanjega ministra Mela Antunesa. Morais in Silva sicer Mela Antunesa ne omenja izrecno, večkrat pa kritizira odločitve, ki jih je zagovarjal znanji minister, v prvi vrsti dejstvo, da je portugalska vlada priznala angolsko vlado Agostinha Netu.

Morais in Silva tudi trdi, da obstajajo v vojskih krogih sile, ki so proti demokraciji in ki bi uteglele uprizoriti državni udar še pred volitvami.

Ford o potrebi po zvišanju stroškov za orožje

WASHINGTON, 2. — V pogovoru s skupino senatorjev je predsednik Ford izjavil, da morajo ZDA odločno povečati svoje stroške za orožje, da bi ohranili ravnovesje s Sovjetsko zvezo. Ford je v praznu razpravi za prihodnje leto vključil znesek 10 milijard dolarjev za orožje, za znesek je absolutno potrebno, da se povečata, če bodo ZDA hotele ohraniti ravnovesje s SZ, trdi Ford.

KONTROLE V BANKAH V OSPREDJU PREISKAVE O ŠKANDALU LOCKHEED

General Cottone zagovarja pravilnost izbire C-130 hercules, češ da je bilo takrat edino letalo, ki je ustrezalo italijanskim potrebam

RIM, 2. — Namestnik državnega pravdnika Ilario Martella nadaljuje s svojo preiskavo o podkupovanju javnih funkcionarjev v zvezi z afero Lockheed. V tem okviru je danes bil v nekaterih bančnih zavodih, kjer je skupaj s karabinjerskim častnikom Milanom kontroliral tekoče račune nekaterih osebnosti, ki so zapletene v škandal. Popoldne pa je zasiljal priči, o katerih je v svojem zaslišanju govoril tajnik bivšega predsednika Finmeccanica Crociana Salieri. Gre za člana upravnega sveta družbe CISET, ki jo je pred leti ustanovil Crociani Girolamo Cartio ter za Aligia Selana, ki je pilotiral Crocianijev helikopter.

Obrambno ministrstvo je danes odločno demantiralo vest, ki jo je objavila današnja Unità, češ da je Crociani odstopal iz Italije, ko je zvedel, da ga hočejo zaslišati, z letalov vojaškega letalstva. Crociani, trdijo, je najel zasebno švicarsko letalo in s tem odstopal z rimskega letališča Ciampino.

V polemiko o letalih, ki jih je italijansko letalstvo kupilo od družbe Lockheed je danes posegel bivši načelnik urada za načrtovanje pri glavnem štabu letalstva general Cottone, ki je v svoji izjavi odločno zagovarjal izbiro prevzornega letala C-130 hercules ter lovskega bombnika F-104. Kar zadeva prvo, pravi Cottone, takrat ni bilo na trgu nobenega letala, ki bi povsem ustrezalo zahte-

vam italijanskega letalstva. Očitni, češ da je avtonomija herculesov odločno pretrgana, saj znaša kar 7.000 km, ne neupravičeno, ker je akterijski radij tega letala, ki je polno napolnjeno, samo 3.700 km, kar je za italijanske potrebe idealno. Cottone tudi očita generalu Ninu Pastju, ki je kot načelnik glavnega štaba letalstva bil proti nakupu Lockheedovega letala C-130, da ni strokovnjak in da zato ne more soditi o umestnosti tega nakupa.

Cottone se ukvarja tudi z lovskim bombnikom F-104, na katerem v bistvu sloni obrambna moč italijanskega letalstva ter trdi, da so govorice o njegovi nevarnosti za pilote povsem neutemeljene. V času, ko sem povečeval eskadrilje letal nisem zabeležil ene same nesreče, trdi general Cottone. Gre vsekakor za izredno srečno naključje, saj so letala F-104 fighter strah in trepet vseh pilotov, ki z njimi upravljajo. V Nemčiji je v letih, odkar je v službi strmoletarstvo več kot 50 odst. teh lovskih bombnikov, odstopilo v Italiji pa je prav tako visok. Cottone v svojih izjavah še vnaperj opravičuje, večkrat s popolnoma nezadržljivimi trditvami, izbiro italijanskega letalstva ter v bistvu zanika, da bi Lockheed kogarkoli podkupil, ker so bila njegove letala daleč nad konkurenco in torej ni imelo, trdi Cottone, nobenega smisla podkupovati kogarkoli.

ZASEDANJE IZVRŠNEGA ODBORA SINDIKALNE FEDERACIJE

Potrjena 4-urna vsedržavna splošna stavka v industriji

Boj za naložbe in zaposlitev — Napovedana pogajanja z vlado

RIM, 2. — Tukaj je se danes ves dan nadaljevalo zasedanje izvršnega odbora sindikalne federacije CGIL, CISL in UIL. Razprava je tekla o poročilu, ki ga je večeraj podal zvezni tajnik UIL Ruffino. V bistvu so se govorniki več ali manj sklicevali na njegova stališča, čeprav iz raznih zornih kotov.

Zanimiva sta mila danes posega glavnega tajnika UIL Vannija in tajnika federacije kovinarjev Trentina. Vanni je dejal, da je treba postopoma vsak negotovost v pogajanjih z delodajalci za obnovo delovnih pogojev. S tem njegovim stališčem se je strinjal tudi Trentin, ki je poudaril, da sindikalna organizacija ne morejo v nobenem primeru sprejeti zahtev po odložitvi za eno leto razčlenjenih pogajanj in pogajanj za dopolnitev je ovornih pogojev na ravni podjetij. Zato je dejal Trentin, mora sindikalna federacija povedati vladi, kaj hoče in kaj misli in ne sme slepomiti z delavskimi zahtevami. V tej zvezi je Trentin govoril o načrtu za omejitve potrošnje nafnih proizvodov in električne energije, o razporeditvi dopustov na daljšo obdobje, o zaposlitvi mladine in o Jugu. Pri vseh teh vprašanjih, zlasti pa glede zaposlitve mladine in razvoja Juga, morajo odločno posegli podjetja z državo udeležbo na osnovi predlogov, ki so jih dali sindikati.

Vanni pa je glede delovnih pogojev

Juan Carlos obišče ZDA

WASHINGTON, 2. — Španski kralj Juan Carlos in njegova žena bosta junija obiskala ZDA, kamor ju je povabil predsednik Ford. Obisk v Združenih državah bo še poudaril pomen, ki ga Bela hiša pripisuje odnosom s Španijo in vprašanju ameriških oporišč na njenem ozemlju.

LUANDA, 2. — Uradni glasnik angolske vlade je demantiral glasovno, po katerih naj bi se Angola pripravljala, da napade Rodezijo in Namibijo. S tem v zvezi pa je poudaril, da bo Angola vedno podpirala osvobodilna gibanja v teh državah, kot je pred kratkim zagotovil predsednik Agostinho Neto.

Nadaljevanje pogajanj za obnovo pogodb kovinarjev

RIM, 2. — Tukaj so danes sporočili, da se bodo jutri nadaljevala

rešiti vprašanja omejitve rojstev ter pravične gospodarske, družbene in zdravniške podpore za maternitv nosečnosti. Govorili so med drugim demokrščan Costamagna, ki je zelo neumestno dejal, da bi KD morala sprejeti misovske glasove, ko gre za zavrnitev zakona o splavu, kot jih je sprejela, da je parlament volji sedanjega predsednika republike Leoneja, in Fontana, socialist Zaffanella ter komunistična poslanka Seronijeva.

Zaffanella je poudaril, da je zakonski osnutek rezultat široke konvergence idej demokratičnih sil, kljub temu pa ga je treba nekoliko popraviti, da bi nedvoumno odločili pravico ženske, da sama odloči o prekinitvi svoje nosečnosti. Zaffanella je dejal, da gre predvsem odpravi kazenski pregon splava, še zlasti, ker italijanska družba še vedno ni bila zmožna

rešiti vprašanja omejitve rojstev ter pravične gospodarske, družbene in zdravniške podpore za maternitv nosečnosti. Govorili so med drugim demokrščan Costamagna, ki je zelo neumestno dejal, da bi KD morala sprejeti misovske glasove, ko gre za zavrnitev zakona o splavu, kot jih je sprejela, da je parlament volji sedanjega predsednika republike Leoneja, in Fontana, socialist Zaffanella ter komunistična poslanka Seronijeva.

Zaffanella je poudaril, da je zakonski osnutek rezultat široke konvergence idej demokratičnih sil, kljub temu pa ga je treba nekoliko popraviti, da bi nedvoumno odločili pravico ženske, da sama odloči o prekinitvi svoje nosečnosti. Zaffanella je dejal, da gre predvsem odpravi kazenski pregon splava, še zlasti, ker italijanska družba še vedno ni bila zmožna

rešiti vprašanja omejitve rojstev ter pravične gospodarske, družbene in zdravniške podpore za maternitv nosečnosti. Govorili so med drugim demokrščan Costamagna, ki je zelo neumestno dejal, da bi KD morala sprejeti misovske glasove, ko gre za zavrnitev zakona o splavu, kot jih je sprejela, da je parlament volji sedanjega predsednika republike Leoneja, in Fontana, socialist Zaffanella ter komunistična poslanka Seronijeva.

Problem, ki ga je treba rešiti, je torej še vedno tisti, ki zadeva členu 2, ki dopušča prekinitev nosečnosti, zdravje nosečnice ter v primeru posebnih gospodarskih in družbenih razmer, in 5, po katerem lahko sklepa o prekinitvi nosečnosti nosečnica sama po dogovoru z zdravniškim osebom. Demokrščani trdijo, da je zakonski osnutek preveč odprt ter vtrajajo pri tem, da je treba imeti za splav zločin. V primeru pa, imeti za nezaknjenega, nikakor pa ne za dovoljeno, trdijo demokrščani.

S SEJE IZVRŠNEGA ODBORA SLOVENSKE KULTURNO GOSPODARSKE ZVEZE

Zahteva po enakopravnosti in kvalificirani prisotnosti Slovencev v novem občinskem antifašističnem odboru

Dokončno in čimprej je treba urediti položaj na radiu Trst A z zagotovitvijo njegove avtonomije in demokratizacije ter uresničiti dejelne televizijske oddaje v slovenščini

Izvršni odbor Slovenske kulturno - gospodarske zveze je na svoji zadnji seji v ponedeljek, 1. t.m., razpravil o novem občinskem antifašističnem odboru, katerega skrajšano ustanovitev je napovedal župan Spacchini v programski izjavi novega občinskega odbora, in ki naj bi se imenoval Enotni odbor za uresničevanje odpora in ustave. Izvršni odbor SKGZ je pozdravil njegovo ustanovitev, ker razširja antifašistično osnovo na celotni ustavi, a je istočasno ugotovil, da predvidena sestava tega odbora izključuje iz odločitve navzočnosti nekatere pomembne antifašistične organizacije, posebno še Slovensko kulturno - gospodarsko zvezo, s čimer je odločno odkrjeno zastopstvo slovenske narodnostne skupnosti, ki je na svojih ramah nosila največje delež fašističnega nasilja in antifašističnega boja v času med obema vojnama, posebno pa se oboroženega boja v drugi svetovni vojni.

Nenakopravnost prisotnosti SKGZ kot eminentne antifašistične organizacije, kot nadaljevalke tradicij protifašističnega in narodnosvobodilnega boja primorskih in tržaških Slovencev ter kot organizacije, ki združuje veliko število slovenskih kulturnih, gospodarskih in strokovnih organizacij, bi pomenila nesprijemljivo in proizgodovinsko zmanjkanje prispevka Slovencev v boju proti fašizmu in odklanjanje njihovega današnjega enakopravnega sodelovanja v občinskem vodstvu boja proti vsem oblikam fašizma, katerega se Slovenci usakodnevno udeležujejo. Tako znanstveni odbor ne bi torej, v nasprotju z občinskimi izjavi, izven treh pokrajin dežele Furlanije - Julijske krajine, odražal specifične značilnosti, ki jo predstavlja v teh pokrajinah prisotnost slovenske narodnostne skupnosti.

Izvršni odbor je zato sklenil storiti vse ustrezne in možne korake, da se ta krivdita popravi in se prizna kvalificirana prisotnost Slovencev in SKGZ v novem občinskem antifašističnem odboru. Izvršni odbor je izrazil mnenje, da bi moral, dokler se ne upravnostno zadovoljivo ne uredi, še naprej obstajati in delovati z dosedanjim akcijsko učinkovitostjo Enotni antifašistični odbor.

V zvezi s ponovnimi fašističnimi izgedi v našem mestu je izvršni odbor z zadovoljivostjo sprejel na znanje korake, ki jih je že naredil in jih še bo. Enotni antifašistični odbor pri predstavniških državah, sodnih in drugih oblastih, da se odločno ukrepa proti fašističnim izvidom in motilcem mirnega in demokratičnega sožitja. Obzrli je fašistično dejavnost, da jo oblasti končno popolnoma onemogočijo. Prav tako se izvršni odbor pozdravlja namena Enotnega antifašističnega odbora, da pripravi javno manifestacijo ob procesu proti krivcem in Rižarni v obliki okrogle mize, za katero naj bi nastopili italijanski in slovenski zgodovinarji in raziskovalci nacifašističnih zločinov v naših krajih in posebej v Rižarni in iz kraja kraja razkrija sodelovanje italijanskih sodelavcev nacističnih okupatorjev v Trstu.

Izvršni odbor je nato pomnožno razpravil o položaju na slovenski radijski postaji Trst A in o vprašanju dejelne slovenske televizije. Ob tem je ugotovil, da se položaj na slovenski radijski postaji iz dneva v dan slabša in da se tudi izvajanje nedavno sprejetega novega zakona o demokratizaciji Rai-TV ni premaknilo niti za las naprej.

Slovenska kulturno - gospodarska zveza je že v svoji resoluciji z dne 14. julija 1975 zavzela do tega vprašanja jasno stališče in svoje zahteve

umetniške in kulturne stike med maticno Primorsko in zamejstvom. Med nevezano izmenjavo mnenj so ugotovili, da na tem področju doslej ni bilo izkoriščene vse možnosti, da je bilo vse doseženo s celovitim preskrbnim in predvsem premalo koordinirano in načrtno. Predstavništvo SKGZ je prisotne informiralo o položaju pri nas, o naših možnostih, potrebah in željah, pozitivno je ocenilo nekatere pobude, kot na primer tradicionalno prisotnost v Primorski poje, obenem pa poudaril tudi nekaj kritičnih ugotovitev.

Udeleženci pogovora so se končno domogli, da bodo ustanovili ilirsko koordinacijsko komisijo, v kateri bodo predstavniki južno in severnoprimorskih kulturnih skupnosti in predstavniki Slovenske kulturno - gospodarske zveze. Komisija bo pripravila do konca aprila okvirni program, s katerim naj bi dosegli pogostejše in kvalitetnejše sodelovanje ob meji na osnovi dolgoročnega programa.

Izvršni odbor je razvil ustanovitvene komisije kot pozitivno dejelo, kulturna komisija pa bo konkretno sklepala o tem, če bo imela na razpolago zapisnik razgovora in se seveda program.

Izvršni odbor se je net. seznanil še z delom posebne komisije SKGZ

za izvedbo in koordinacijo proslav 100-letnice Cankarjevega rojstva, zlasti še osrednje proslave; z razgovori predstavnikov SKGZ s stranikami v zvezi z vprašanjem rabe slovenskega jezika; z razgovorom predstavnikov SKGZ z različnimi odbornikom za šolstvo Mizaum glede raznejeve šolskih okrajev s posebnim ozirom na avtonomijo slovenske šole. Predstavništvo SKGZ so deležnemu odborniku izrazili željo, da bi bili Slovenci prisotni pri oblikovanju dokončnega čeznega stališča glede samostojnega šolskega okraja za slovenske šole.

Na koncu je bilo pooblašeno poročilo o nekaterih novih pobudah v zvezi s tečajem slovenskega jezika v Beneški Sloveniji in večerini tečajaj za usposabljanje med-benskih izseljencev v švic. o priravnah za letošnje srečanje emigrantov v švic. in o njihovi udeležbi na drugih emigrantskih prireditvah. Izvršni odbor je bil tudi seznanjen z ustanovitvijo društva Slovencev v miljski občini, ki je prvo tako društvo z narodnostnim programom in tem povojnem obdobju, ki pa bo imelo tudi funkcijo občinske konzule za vprašanja Slovencev. Izvršni odbor je z zadovoljstvom pozdravil novo pobudo in zaželel društvu uspešno in plodno delo.

10. IN 11. SEPTEMBRA V MALI DVORANI ROSSETTJEVEGA GLEDALIŠČA

Posvečeni «klinični imunologiji» letošnji tržaški zdravniški dnevi

Na sporedu bodo štiri okrogle mize ob sodelovanju zdravnikov iz Italije, Francije in Velike Britanije

Tržaški zdravniški dnevi, ki spadajo med najvažnejše znanstvene manifestacije mednarodnega značaja v našem mestu, bodo letos 10. in 11. septembra in bodo posvečeni važnemu in kočljivemu vprašanju klinične imunologije. Manifestacija, ki stopa letos že v trideseto leto, bo privabila v naše mesto zdravniko iz vse Italije pa tudi iz tujine, predvsem iz Francije in Velike Britanije, kjer je preučevanje tem, ki bodo na dnevnem redu, doseglo najbolj vidne rezultate.

Zdravniške dneve, ki bodo v mali dvorani Rossettijevega gledališča, skupno prireja Združenje tržaških zdravnikov, pokrajinska zdravniška zbornica, medicinska fakulteta tržaške univerze in tržaška bolnišnica ob sodelovanju krajevnih ustanov in v prvi vrsti dežele Furlanije - Julijske krajine.

Kot že prejšnja leta, bodo tudi tokrat priredili vrsto okroglih miz za osvetlitev raznih aspektov klinične imunologije. Prva okrogla miza za bo posvečena boleznim ledvic, o čemer bo podal poročilo tržaški nefrolog prof. Campanacci, svoj prispevek pa bo dal tudi prof. Treger iz Lyonsa. Govor bo tudi o problemu presaditve ledvic, o katerem poteka v zdravniškem in znanstvenem svetu zelo živahna razprava. Ob drugi okrogli mizi bo prof. De Sandre iz Verone poročal o krvnih boleznih, svoje izkušnje pa os onasal tudi znani francoski ematolog prof. Mathe iz Pariza. Obolelaja jeter bodo prednjate, kjer je preučevanje tem, ki bodo na dnevnem redu, doseglo najbolj vidne rezultate.

Zdravniške dneve, ki bodo v mali dvorani Rossettijevega gledališča, skupno prireja Združenje tržaških zdravnikov, pokrajinska zdravniška zbornica, medicinska fakulteta tržaške univerze in tržaška bolnišnica ob sodelovanju krajevnih ustanov in v prvi vrsti dežele Furlanije - Julijske krajine.

DRUGE VESTI NA ZADNJI STRANI

Z ODLOŽITVIJO VSAKDANIH SKRBI

Pustno razpoloženje je včeraj kot običajno doseglo vrhunec

Vseposod se je trlo pustnih šem - Po vaseh so po stari navadi nabirali klobase in vino - Danes zadnje slovo od veseljaka

Praznično in razigrano pustno vzdušje, ki se je marsikje pričelo že v četrtek, je doseglo včeraj (pravzaprav bi morali reči danes, saj so se plesne zabave zavlekle do zore) svoj vrhunec. Ljudje so odložili vsakdanje skrbi ter si nadeli maske. In tudi tisti, ki se niso mahnali namesti, so kaj radi odšli na eno stran ali drugo, kjer je pač bilo kaj prijetnega razpoloženja. Tega prav gotovo ni manjkalo. Povsod, v mestu, predmestjih in okoliških vaseh, se je trlo skupin našemljenčev. Po glavnih mestnih ulicah se je bilo posebno v popoldanskih in večernih urah težko pomikati. Skupine mask so se sprehajale kar po sredi ceste in tako delno onemogočile redno odvijanje prometa. Med predmestji je bil kot običajno na prvem mestu pustnega razpoloženja škedenj, kjer je domača skupina «Refo» ponovila nedeljski uspehi spreved ob dolgem špalirju številne množice. Na čelu je korakala godba, za njo pa v žuzelke in cvetke preoblečena številna skupina mladincev in mladin, ki so s svojim sprevedom hoteli opozoriti na zelo aktualno temo varstva narave. Podobno je bilo v Miljah, kjer se je v sicer skrajšani obliki ponovil nedeljski prizor. Nekaj najboljših alegoričnih vozov, ki so se udeležili nedeljskega pustnega spreveda in tekmovanja, je spet obšlo mestno središče.

Na podeželju se je tudi letos obnovila lepa stara navada nabiranja klobas, jajc, vina in slaščic po hišah. Skupine našemljenih vaščanov, mlajših in starejših, so ob spremljavi bobna in harmonike, ponekod tudi cele godbe, obšle vse hiše ter si zvečer z nabranimi dobrotami privoščile prijetno večerjo. Takšni prizori so se ponekod v večjem, drugod

v manjšem obsegu ponavljali v številnih vaseh Krasa in Brega. Najbolj veselo je bilo v Boljuncu, kjer se je že v predpoldanskih urah zbrala številna skupina mask, ki se je popoldne še pomnožila in kateri se je pridružila cela godba, ki v teh dneh vadi na Jami.

Zabava se je, kot rečeno, nadaljevala v večernih in nočnih urah. Uradnih in neuradnih pustnih plesov je bilo kar na izbiro. Če se omejimo samo na nekatere uradne, moramo omeniti ples v Dijaškem domu, ki ga je priredila domska skupnost, na stadionu 1. maj v prireditvi SZ «Bor», v Ljudskem domu v Križu, v društveni gostlini v Gabrovcu in še kje drugje. Na svoj račun so popoldne prišli tudi mlajši, za katere so priredili puštna rajanja PD «Skamperli» pri Sv. Ivanu, PD «Tabors» na Opčnah, PD «Vodnik» v Dolini in v Križu. Danes se bodo od pusta poslovili in mu marsikje priredili pogreb. Največja slovesnost bo, kot običajno na Proseku.

Veselo pustno vzdušje v Boljuncu.

«Štáfeta solidarnosti» iz Bergama na Reko

Italijanska prometna policija in jugoslovanska milica sta priredili sinoči «štáfeto solidarnosti» iz Bergama na Reko, da bi prinesli v tamkajšnje bolnišnično ledvico, ki so jo odzveli ponesrečencu v Bergamu. To ledvico bodo danes jutraj predali enemu od bolnikov, ki na Reki čakajo na pomoč.

Odzvem ledvice ponesrečencu, čigar imena niso objavili, je opravila zdravniška ekipa prof. Antonia Vegeta iz Milana z zapleteno operacijo, ki je trajala celih 48 minut. Kirurški poseg se je končal malo pred 20. uro, samo nekaj minut pozneje pa so ledvico, zaprto v posebno posodo iz plastike, izročili pal-trulji prometne policije, ki je nemudoma odpeljala proti Cervignanu. Tu so dragoceno votlo izročili prometni policiji iz naše dežele, ki je ledvico preprejala na bloku na Pesku, kjer je že čakala prometna milica. V trenutku, ko poročamo, v reški bolnišnici že čaka ekipa prof. Vinka Franciscovića, mednarodno znana izvedenca za ledvična obolenja, ki je prvi v Jugoslaviji že opravil vrsto presaditev ledvic. Profesor Franciscovići, kot nam je sam povedal po telefonu, bo pregledal ledvico in bo nato odločil, komu od svojih pacientov naj jo presadi. Vsekakor je operacija predvidena za danes jutraj ob 6. uri.

ŠTUDIJSKI SEMINAR ZA SLOVENSKE ŠOLNIKE

Dr. Jože Toporišič o stilistični interpretaciji slovenske besede

Danes bodo na vrsti štiri predavanja

Stavisti so včeraj v okviru 12. študijskega seminarja za slovenske šolnike poslušali predavanje dr. Jožeta Toporišiča, profesorja na filozofski fakulteti v Ljubljani, o stilistični interpretaciji besedil slovenskega jezika. Predavatelj je s pomočjo nekaterih besedil pokazal na vrsto sistemsko urejenih jezikovnih značilnosti, na katere moramo biti pozorni pri obravnavanju vsakršnega besedila. Ob tem je najprej razvil sodobno jezikoslovno vedenje o socialnih in funkcijskih vrsteh jezika. Pri prvih je pokazal na zborni jezik kot na stilno nevtralnno kategorijo, obenem pa opozoril na učenke, ki jih pesnik lahko doseže z uporabo drugih vrst jezika, tako na primer narečja ali pogovornega jezika. Pri obravnavi funkcijskih vrst je pokazal na značilnosti praktično sporazumevalnega, publicističnega, strokovnega in umetnostnega besedila.

Vsako besedilo je treba obravnavati tudi glede na uporabljene izbrane izrazne možnosti iz jezikovne strukture v dani socialni in funkcijski vrsti. To obravnavo je predavatelj prikazal na Jenkovi pesmi Med borovjem temnim, pri čemer je opozoril na glasovne značilnosti (rima, ritem, barva vokalov), na nekatere oblikoslovne in skladenske značilnosti, pa tudi na posebnosti v besedišču. Pri tem je opozoril predvsem na to, da so vse te formalne značilnosti besedila relevantne takrat, ko poudarjajo vsebino in idejo sporočila.

Ob koncu se je predavatelj dotaknil še vprašanja interpretacije stališča prednosnika (opozoril je torej na različno med zapisano in govorno besedo) ter stališča časa, pri čemer je poudaril, da je opazovanja na zgodovinske oblike v besedilnem pomembno tudi pri oblikovanju celotne narodne zavesti.

Danes bodo na vrsti kar štiri predavanja. Profesorjem slavistom bo v dopoldanskih urah, in sicer od 9. do 12. ure, predaval docent pedagoške akademije v Ljubljani prof. France Zagar. Tema predavanja bo «Med pristojno in kulturnostjo otroškega jezika». V popoldanskih urah, od 15. do 18. ure, bo predaval o zgodovinskih naspotjih sodobnega sveta docent iste akademije prof. Branko Božič. Dijačkom bo dopoldne, od 9. do 12. ure, predaval o sodobnem slovenskem knjižnem jeziku prof. Jože Toporišič, popoldne, od 15. do 18. ure, pa književnik Ciril Zlobec o dosežkih slovenske kulture v zadnjem desetletju. Vsa predavanja bodo v Kulturnem domu.

Z. G.

ANPI išče svoje padlih v NOB

Vsestravno združenje italijanskih partizanov ANPI prosi preživele svoje padlih v osvobodilni borbi, katerih imena so tu spodaj navedena, naj se nemudoma oglasijo na sedežu združenja (Associazione Nazionale Partigiani d'Italia, Trst, Ul. Crispi štev. 3, telefon štev. 738-306): Innocente Bonivento, rojen v Kopru 27. februarja 1922, Slavko Brišček, rojen v Trstu 6. februarja 1927; Paolo Morgan, rojen v Kopru 13. septembra 1900; Ardena Zancolich, rojena v Ortulju 29. avgusta 1923; Ljilja Zubin, rojen v Umagu 13. marca 1920; Antonio Strani, rojen v Pulju 20. novembra 1913; Ermenegildo Smak, rojen v Pulju 1. julija 1919 in Stanko Perossa, rojen v Monjanju pri Kopru 1. septembra 1925. leta.

Združenje prosi tudi vsakogar, ki bi kaj vedel o svojih omenjenih padlih, zlasti pa njihove naslove, naj se prav tako oglasi na sedežu ANPI.

KMETIJSKA ZADRUGA V TRSTU

Glavni sedež: Ul. U. Foscolo 1 Podružnice: Ul. Flavija 62 MILJE - Trg E. Curjel 3

VAS VLJUDNO VABI NA SESTANEK, KI BO V PETEK, 5. MARCA, OB 18.30 V SKLADIŠČU KMETIJSKE ZADRUGE PRI DOMJU (3. TRAVERSALE EST).

POROČAL BO STROKOVNJAK PROF. DR. ASSIRELLI IZ MODENE O UPORABI ZASČITNIH SREDSTEV IN O ORGANISMIH TER KEMINISKI GNOJILJI ZA NASE KMETIJSTVO.

PRIPOROČAMO ZA UDELEŽBO IN VAS NAJLEPŠE POZDRAVLJAMO. ODBOR

Včeraj so odkrili istovetnost ženske, ki je v nedeljo zvečer utonila pri pomolu Venezia. Gre za 68-letno Carolino Crasti, rodo iz Istranko in stanujočo v Ul. Cavazzeni 5.

IZ PODATKOV ZA JANUAR

Dejavnost nadzornega osebja občinskega higienskega urada

Izvedli so 2.990 pregledov v jestvinskih proizvodnih podjetjih in prodajalnah ter ugotovili vrsto prekrškov

V januarju je osebje nadzorne službe občinskega higienskega komisariata izvedlo 2.990 pregledov v raznih jestvinskih proizvodnih podjetjih ter jestvinskih prodajnih lokalih in skladiščih. Med temi pregledi, predvsem ustege jestvinskega blaga in pijač, ki se laže pokvarijo, so občinski nadzorniki prevzeli 160 vzorcev, ki so jih nato posredovali usposobljenim laboratorijem, kjer so jih analizirali. Kemijski oddelek pokrajinskega laboratorija za higieno in profilakso je analiziral 121 vzorcev, zdravstveno mikografski oddelek istega laboratorija pa 39 vzorcev.

V okviru higienskega nadzorstva je tehnično osebje komisariata pregledalo tudi 310 stanovanjskih in drugih poslopj, da bi ugotovilo njihovo stanje. V 32 primerih je ugotovilo, da so prostori s higienskega vidika skrajno neprimerni. Rezultat vsega tega dela se v prvi vrsti odraža v šestih sodnih prijavah zaradi raznih nepravilnosti. V dveh primerih niso prijavitelci izpolnili odredb občinskega zdravstvenega urada, v drugih dveh primerih so prijavitelci razvili prodajno dejavnost brez ustreznega zdravstvenega dovoljenja, v enem primeru kruba brez obrazložitve njegove vrste, eno prijavo pa so poslali sodišču, ker je nekdo zasedel stanovanjske prostore brez zupanovega dovoljenja.

Cela vrsta sodnih prijav je sledila tudi analizam omenjenih 121 vzorcev, ki so jih izvedli v pokrajinskem laboratoriju. Prijavljenih je bilo 18 oseb. Trinajst zaradi prodaje svežih testenin s premajnim odstotkom vlage, v treh primerih so ugotovili nepravilnosti pri peki kruha, ena prijava se nanaša na proizvodnjo sira z nekim nedovoljenim sredstvom, neka druga pa na prodajo konzervnih škatal s težo, ki je bila v resnici manjša od označene. Petnajst ljudi so prijaviteli zaradi raznih upravnih prekrškov.

LEKARNE V OKOLICI

Boljunc: tel. 228-124; Bazovica: tel. 226-165; Opčine: tel. 211-001; Prosek: tel. 225-141; Božje polje - Zgonik: tel. 225-596; Nabrežina: tel. 200-121; Sešlanj: tel. 209-197; Zavlje: tel. 213-137; Milje: tel. 271-124.

TEČAJI VALUT V MILANU DNE 2.3.1976

Table with exchange rates for various currencies: Ameriški dolar, Funt šterling, Švicarski frank, Belgijski frank, Nemška marka, Avstrški šiling, Kanadski dolar, Holandski florint, Danska krona, Švedska krona, Norveška krona, Drahma: debeli, drobni, Dinar: debeli, drobni.

MENJALNICA vseh tujih valut

Vanja in Lara skupno z mamo, očkom, teto, stricem in drugimi sorodniki voščila vso srečo nani DORI ZNIDARČIČ ČOK ob njeni sedemdesetletnici

Gledališča

ROSSETTI Jutri, 4. marca, ob 20.30 «Beraška opera» Vaclava Havela. Krstina predstava. «Red I. sreda». Rezervacije za ponovitve do 14. marca. AVDITORIJ Drevi ob 20.30 «Emigranti» Slawomira Mrožka z Giulio Brogijem in Gastonejem Moschinom. Režija José Quaglio. Abonenti 30 in 20 odst. popusta. Veljajo odrezki Rassegna. Rezervacije pri osrednji blagajni.

STALNO SLOVENSKO GLEDALIŠČE V TRSTU

Kulturni dom 30 let neprekinjenega delovanja Frank Wedekind POMLADNO PREBUJENJE Mladinska tragedija (Prvič v slovenščini) Prevod: Bogdan Gjud, dr. Silvin Košak Scena: arh. Sveta Jovanovič Kostumi: Anja Dolencova Glasba: Darij Božič Režija ZVONE SEDLBAUER Jutri, dne 4. marca, ob 20.30 ABONMA RED E - mladinski v četrtek. V nedeljo, 7. marca, ob 16. uri ABONMA RED G - okoliški.

Razstave

V Prešernovi dvorani SAZU v Ljubljani (Novi trg štev. 4) bodo jutri ob 11. uri odprli spominsko razstavo ob 150-letnici smrti Andreja Šušterja Drabosnjaka. Govoril bo prof. Bratko Krefc. Razstava bo odprta do nedelje, 7. marca.

Včeraj-danes

Danes, SREDA, 3. marca PEPELNICA, MILENA Sonce vzhaja ob 6.40 in zatone ob 17.54 - Dolžina dneva 11.14 - Luna vzhaja ob 7.21 in zatone ob 20.40. Jutri, ČETRTEK, 4. marca KAZIMIR Vreme včera: Najvišja dnevna temperatura 6,6 stopinje, najnižja 4,6 ob 19. uri, 6. zračni pritisk 1022,5 mb ustaljen, vlažna 90-odstotna, brez vetra, nebo oblačno z meglo, morje mirno, temperatura morja 9 stopinj.

ROŠTVA IN SMRTI

Dne 2. marca sta se v Trstu rodila 2 otroka, umrlo pa je 12 oseb. UMRLI SO: 85-letna Maria Zuliani vd. Anneri, 82-letna Maria Reggio vd. Rudan, 64-letna Irredenta Predonzani, 70-letna Maria Spangar por. Vitri, 84-letna Palmira Bonetta vd. Paulizza, 60-letni Mario Bachi, 81-letna Ernesta Klampner por. Donda, 84-letna Francesca Petricich vd. Zanier, 19-letni Nevio Balbi, 74-letni Ernesto Mullich, 69-letna Rosamunda Kristancic, 84-letna Nkolina Šteber vd. de Graviš, 84-letna Francesca Sakšida vd. Ciacchi, 82-letni Damiano Pagnon, 69-letna Anna Cazzador por. Sla, 55-letna Paola Batic por. Centini, 90-letna Erminija Sirola vd. Komar, 5-letni Giovanni Campus, 1 mesec stara Barbara Kriehgofer, 93-letna Maria Lykarich vd. Tromba, 55-letni Carlo Klancar.

DNEVNA SLUŽBA LEKARN (od 13. do 16. ure)

Godina Patuna, Campo S. Giacomo 1; de Leitenburg, Trg S. Giovanni 5; Al S. Andrea, Trg Venezia 2.

NOČNA SLUŽBA LEKARN (od 19.30 do 8.30)

A. Barbo, Trg Garibaldi 4; Godina (All'Uga), Ul. Ginnastica 6; Chiari - Crotti, Ul. Tor S. Piero 2.

SEKCIJA ANPI Repentator izreka svojemu predsedniku Rudolfu Gustinu globoko sožalje ob izgubi brata Henrika.

Ob izgubi drage mame Marije Mevlja izrekata globoko sožalje Dori Arduini in družini Marisa in Federico Milani.

V spomin na Milana Tavčarja daruje Josip Konič 3.000 lir za Dijaško matico.

Sporočamo žalostno vest, da nas je za vedno zapustila naša predragá in ljubljena mama, sestra in nona

MARIJA MEVLJA roj. RAŽEM

Pogreb drage pokojnice bo danes, 3. marca, ob 16. uri iz hiše žalosti v bazovsko cerkev, nato na domače pokopališče.

Žalujoci: hčere Marija z možem Svetkom, Olga z možem Jožetom, Dora z možem Frankom, brat Silvester z družino, priljubljeni vnuki in vnučkinje, svakinja in nevesta z družinama, nečaki in nečakinje in drugo sorodstvo

ZAHVALA

Vsem, ki so z nami sočustvovali ob izgubi naše drage

JOŽEFE VRŠE vd. KALC

se topla zahvaljujemo. Posebna zahvala č.g. župniku Živcu iz Bazovice, darovalcem cvetja in v dobrodelne namene ter vsem, ki so jo spremili na zadnji poti.

Družine Kalc, Merzec, Abelar, Katalc in Pečar

Gropada, 3. marca 1976

NA PREŠERNOVI PROSLAVI V DOLINI

Protest zaradi prepovedi uporabe slovenščine v izvoljenih organih

Na prireditvi nastopila izključno mladina - Zahteva po pošolskem pouku slovenščine v Ukvah

Prosvetno društvo Valentin Vodnik iz Doline je v petek priredilo Prešernovo proslavo. Kulturni praznik slovenskega naroda so dolinski prosvetarji pripravili precej pozno zaradi popravila dvorane, katero so dokončali pred nekaj dnevi, tako da je bila za prireditve le zaslonno pripravljena. Na letošnji proslavi je nastopila izključno mladina.

Predsednik Vojko Lovriha je po pozdravu omenil veličino pesnika Franceta Prešerna in pisatelja Ivana Cankarja, katerega 100-letnica rojstva poteka letos. Poudaril je, da se moramo ob našem kulturnem prazniku spomniti boja za enakopravnost. Podčrtal je diskriminacijo do slovenske narodnosti manjšine, kot prepoved izražanja v materinem jeziku Slovencev v izvoljenih organih in prepoved uporabe šolskih prostorov za pošolski pouk slovenščine v Ukvah. Nato je prisotne seznanil s protestno resolucijo, ki jo je izglasoval društveni odbor. Resolucija se glasi:

«Prosvetno društvo Valentin Vodnik iz Doline ob priliki praznika slovenske kulture dne 27. 2. 1976

OBSOJA prepoved uporabe slovenščine v nekaterih izvoljenih organih. Da se izvoljeni Slovencev lahko izraža v svojem materinem jeziku, je osnovna pravica naše manjšine, katero šteti ustava in posebni statut dežele Furlanije - Julijske krajine.

PROTESTIRA zoper nezlišano početje videmskega šolskega skrbništva, ki je prepovedalo uporabo prostorov za tečaj slovenščine v Ukvah v Kanalski dolini.

ZAHTEVA, da se čimprej rešijo naša še vedno odprta vprašanja in da se tako dokončno prizna slovenski manjšini v Italiji globalna zaščita in popolna enakopravnost slovenskega jezika na vseh področjih.»

V kulturnem sporedu so učenci osnovne šole iz Doline podali nekaj recitacij, vmes pa so gojence Glasbene matice - podružnice iz Doline zaigrale nekaj skladb na klavir. Učenci I. razreda so recitali učenci pesniku Prešernu; Luciana Praselj je na klavir zaigrala skladbo «Nina nana», spet recitacija Prešernove pesmi učencev II. razreda, Ksenija Kocjančič je zaigrala suito «Lepo moje Zagorje» Iva Lhočke Kalinskega, učenci III. razreda so se predstavili s pesmijo «Rojenice ob Prešernovi zibelki», nakar je Mojca Švab zaigrala «Preludij v e-molu» Kalinskega in Clementijevo «Sonatino v e-duru», učenca IV. razreda sta recitala odlomek pesni «Soidaška», Sonja Praselj je zaigrala Mirkovo «Romanco» in Diabellijevo «Sonatino v g-duru», zaključila pa sta učenca V. razreda z recitacijo pesmi «Dohtar».

V drugem delu sporeda so taborniki rodu Modrega vaša - družina Strmege Bregka prikazali večer ob tabornem ognju. Z recitacijami, petjem in kratkimi humorističnimi skeči so ustvarili pravo taborniško vzdušje in seveda navdušili številno publiko.

Vsem nastopajočim in učiteljem gre vsa pohvala za trud, ki so ga vložili, da so vaščanom pripravili prijeten večer.

V. L.

V PRIREDBI «NEDIŽA»

Uspelo otroško pustovanje v Koreдах

Studijski center «Nediža» je v nedeljo organiziral v Koreдах pri Špetru otroško pustovanje, ki se ga je udeležilo veliko število otrok, ki jih je center zjel v svoje delo: tako so prišli vsi tisti, ki so se udeležili poletne kolonije Mlada Brijeta in ki jih gripa ni prisilila s počitku.

PRED 31 LETI V NADIŠKI DOLINI

Nacifašistični hlapci navalili v Mečano in jo požgali do tal

Moške v vasi odvedli v ujetništvo - Na pogorišču so ostali le otroci in ženske

V sredo, 26. februarja letos, je minilo 31 let, odkar so zverinski nacifašistični hlapci Kozaki požgali mojo rodno vas Mečano v Nadiški dolini. To se je zgodilo zaradi tega, da so partizani prestrelili... Kozake prav tedaj, ko so odšli iz vasi potem ko so jo ropali na vse mile.

Starejši Mečanci so se zmeraj živo spominjamo, kako strašno hudo je bilo pri nas tistega februarjskega dne v davni preteklosti. Potem ko jih je bilo nekaj padlo pod partizanskimi streli pod vasio, so Kozaki na konjih v velikanskem številu navallili v vas in jo požgali do zadnjega poslopja. Domačini so hoteli rešiti vsaj najosnovnejše, toda sovražnik je do zob otrožena stražil vsenujočje plamenske vžibe, dokler ni nastal iz cele vasi edino še prah in pepel. Priletne Mečance so Kozaki zverinsko pretepli in jih odvedli v ujetništvo; številni mlajši smo bili pri partizanih, drugi pa so zbežali pred nacifašistično drhaljo, kamor je kdo vedel in znal.

Na strašnih, grozovitih razvalinah pogorišč, med golimi zidovi in dobesedno nepreskrbljeni so ostali sa-

doma, pa tisti, ki ob sobotah zahajajo v Nedižnjak, večja skupina pa je prišla tudi iz Gorenjega Tarbilja. V Nedižnjaku je bilo živahno že v soboto: nekateri so si sivali pustne obleke, drugi so skrbeli za maske in klobuke, tretji so pripravljali papirnate okraske za dvorano v Koreдах, pa tudi letake, s katerimi naj bi opozorili javnost na svoj praznik. V nedeljo ob 14. uri pa se je v Nedižnjaku kar trlo otrok, sede-lavke centra pa so porabile nič koliko barve, da so vse ustrezno namazale. Ko je bilo vse pripravljeno, se je kolona mladih šem začela pomikati po špertskih cestah in klancih, se po postanku v nekaterih gostilnah popotila v Ažo, od tam pa skozi Klenje v Korede. Po poti je srečala beneškega glasbenika Antona Birtiča in ga povabila na pustovanje. In res se je kmalu po prihodu mask v Korede pojavil tudi Birtič, vendar ne sam: z njim sta bila tudi saksofonist Ranieri Pagon in harmonikar Graziano Vogrig, oba člana društva Benički godci. Otroci so začeli ob zvoku domačih beneških pesmi rajati, pa tudi kdo od odraslih se je rad zavrtel. Go-stilna je bila kmalu polna in veselja ni manjkalo, tako da so nekateri

starši imeli precej opraviti, preden so svoje malčke odpeljali domov. Z. G.

Kmalu razstavljena varianta regul. načrta

Dne 18. marca bodo v dvorani občinskega anagrafskega urada v Trstu odprli že napovedano urbanistično razstavo o predlogu variante tržaškega splošnega regulacijskega načrta za preureditev površin, ki so potrebne za ureditev bodočih storitev kolektivnega interesa. Razstavljena bodo risbe in grafiki s spremilnimi didaskalijami; vse to pa še ne predstavlja dokončnega načrta, ampak gre le za cris elementov, ki so neobhodno potrebni za nadaljevanje že začete dela skupaj z rajonskimi konzultanti za pripravo dokončnega načrta, ki bo dan v obravnavo občinskemu svetu. S to pobudo želi občinska uprava razviti konstruktiven dialog z vsemi družbenimi, gospodarskimi in kulturnimi komponentami ter s predstavstvi delavcev in z drugimi organizmi, ki delujejo v našem mestu.

Z NEDELJSKEGA OBČNEGA ZBORA V KRIŽU

Konzorcij pridelovalcev vin dviga ugled domačemu pridelku

Uspesh vsakoletnih vinskih razstav - Konzorcij (24 članov) potrebuje svežih moči

V nedeljo zjutraj je bil v Križu, v društvenih prostorih, redni občni zbor Konzorcija pridelovalcev vin iz tržaške občine.

Občni zbor je odprl predsednik Miro Sedmak, ki je v kratkem poročilu nakazal glavne probleme Konzorcija, ki so zlasti nezanimanje mnogih vinogradnikov do združnega sodelovanja, pomanjkanje finančnih sredstev, predvsem pa pomanjkanje ljudi, ki bi sodelovali in delali v konzorciju. Konzorcij je namreč stopil v deseto leto delovanja, stanje pa je zelo kritično zaradi stagnacije dela, članstva in sistemov delovanja. Treba bo novih prijemov in svežih moči, sicer bo obstoj konzorcija samega v nevarnosti, je zaključil Miro Sedmak.

Tajniško in blagajniško poročilo je podal Kamil Košuta, ki je dejal, da je konzorcij v svojem desetletnem obstoju opravil dosti plodnega dela, trenutno pa se nahaja v hudi krizi. Glavno delovanje organizacije je vsakoletna vinska razstava v začetku poletja, zasluha teh razstav pa je, da so ovrnatile domače vino in ga dvignile na dostojno raven. Poleg razstav je konzorcij organiziral tudi razna strokovna predavanja o vinogradništvu, kletarstvu in drugem. Sedaj pa je njegovo delovanje zastalo, problemi se grmadijo, njih rešitve pa so vse težje, je rekel Kamil Košuta.

Prvi problem je problem članstva. Članov je sedaj 24, skoraj toliko, kolikor jih je bilo ob ustanovitvi, z razliko, da so sedaj vsi člani Križani, iz izjemo dveh Kontovec. Članstvo se je torej skrcilo le v domač okvir. Problemi so tudi v odnosih z drugimi društvi: vse preveč je nerazumevanja do naših problemov z njihove strani. Najhujiši pa je problem delovanja samega, saj je sodelavci pozitivno izpeljali naš letni program, primanjkuje pa nam tudi novih oblik delovanja, je zaključil Kamil Košuta.

Sledila je razprava, v kateri so navzoči izrazili prepričanje, da mora konzorcij še naprej obstajati že zaradi tega, kar je doslej pozitivnega naredil in pa predvsem zaradi pomanjšanosti obstoja slovenskega društva, ki združuje slovenske vinogradnike proti tuji spekulaciji in tujim interesom.

Navzoči so se dotaknili tudi drugih problemov, kot so nerazumevanje nekaterih društev in organizacij, od njihovega dela, nezadosten priliv novih moči in kriza notranjih društvenih oblik delovanja.

Na koncu je bil sprejet predlog, da se volitve novega odbora predložijo na čas po deseti vinski razstavi, ki bo julija letos in na kateri imajo vsi možnost, da predstavijo svoj pridelek.

D. J.

Jutri stavka gradbincev

Na pobudo edinstvene sindikata gradbincev bo jutri v naši deželi 24-urna stavka gradbenih delavcev v znak protesta proti razbijtu pogajanj z ANCE o obnovitvi delovne pogodbe. V okviru stavke, ki bo imela vsedržavni značaj, bodo v prostorih pomorske postaje priredili konferenco o strukturi deželne odelne federacije gradbincev, na katero bodo povabili deželno tajništvo federacije CGIL, CISL in UIL ter deželne koordinacijske odbore organizacij posameznih kategorij.

S SEJE GORIŠKEGA OBČINSKEGA SVETA

Morda že prihodnje leto metan v vsem Štandrežu in tudi v Podgori

Občina naj bi najela posojilo ene milijarde lir za gradnjo metanovoda Nujna preobrazba nekaterih služb - Za proračun so glasovali svetovalci sredine, proti KPI in MSI, vzdržali so se PSI in SS

Po več kot štiriurni razpravi so občinski svetovalci v Gorici z večino glasov sprejeli letošnji proračun mestnega podjetja za vodo, metan, elektriko in avtobusni promet. Za proračun, ki izkazuje 560 milijonov lir primanjkljaja, so glasovali svetovalci KD, PSDI, PRI in PLI, proti so bili svetovalci KPI in MSI, vzdržali pa so se svetovalci PSI in SS.

O proračunu je najprej poročal odbornik za javne storitve Moise. Ta je prikazal osnovne značilnosti proračuna in dejal, to smo na seji prvič slišali, da so že v teku pogajanja med občino in Gorisko hranilnico za najetje posojila v višini ene milijarde lir. S tem denarjem naj bi zgradili celotno metanovodno omrežje v Štandrežu in v Podgori in bi tudi dokončali omrežje v Ločniku. Posojilo bi vračalo občinsko podjetje samo z višjimi odhodki od prodaje metana, ki znašajo v tem letu 115 milijonov lir presežka. Moise je še omenil, da je treba rešiti vprašanje avtobusnih prevozov, da pa je treba preučiti tudi možnost odcepitve električne službe, ki naj bi jo prevzelo državno podjetje EN EL. Prav tako je omenil nujnost povečanja tarif bodisi za uporabnike vode kot za uporabnike avtobusov.

Moise je še omenil, da pripravljajo v mestnem podjetju večletni razvojni načrt in da ga bodo predložili, preden pride v občinski svet v razpravo, rajonskim konzultantom.

V razpravo je prvi posegel komunist Chiarion. Napadel je odbor, da ni imel in da nima še danes jasne politike glede javnih storitev in da se ni zanimal za ustanovitev ustreznih konzorcijev z drugimi občinami na tem področju. Le v ustanovitvi konzorcijev naj bi bila tudi finančni rešitve te službe, ki ima vreden socialni pomen. Chiarion se je izrekel proti nameramovanju podražitev in omenil v tej zvezi v decembru odobrene visoke cene metana, ki so prizadele prebivalstvo Gorice prav v zadnjem obdobju. Predlagal je, da bi namesto podražitev, uvedli brezplačno vožnjo z avtobusi v zgodnjih jutranjih urah za nekatere kategorije uporabnikov. Govornik je tudi dejal, da odbor večkrat niti ne ve in ne upošteva tega, kar delajo v mestnem podjetju.

Določene kritike na račun delovanja mestnega podjetja je izrekel tudi liberallec Farmasir, ki je dejal, da je precejšen del deficita treba pripisati visokim plačam, ki jih imajo uslužbenci v podjetju, ter dejal, da prihaja od pouslužanja zahtevam sindikatov. Socialdemokrat Bisconti pa je izrekel popolno zaupanje tako občinskemu odboru kot upraviteljem mestnega podjetja.

Socialist Waltritsch je v svojem govoru omenil, da so naprave zastarele in da potrebujejo zaradi tega nujna popravila dela. Zaradi ovrabljenosti se iz izgubi 16 odstotkov metana in 30 odstotkov vode. Kritiziral je občino, da od podjetja zahteva številne usluge, ki jih plača tem plača. Zaradi tega je deficit podjetja tako velik. Dejal je tudi, da so se socialisti vzdržali pri sklepu o poviskih cen metana, ker ni bilo takrat izdelanega načrta za razširitev mreže. Danes ta načrt razširitev mreže, predvsem periferijo, je zanimiva predvsem zaradi tega, ker je edina novost povisjanje cen storitev. Predlagal je, da bi se avtobusna služba čimprej osamosvojila v sklopu prevoznega področja za vso Goriško, dejal je tudi, da

je treba izvršiti še celo vrsto del na raznih področjih občine, kajti vsi občani morajo biti deležni enakih storitev.

V razpravo sta posegla še svetovalec Sanzin (PSI) in Nanut (PSI). Sanzin je v svojstvu predsednika upravnega sveta bolnišnice omenil težave, ki jih je ta imela pri plačilu uslug mestnemu podjetju in da je to podjetje stvar dobro zamuzelo. V zvezi s splošnim vprašanjem pa je Sanzin dejal, da so te službe socialnega značaja in da bi bilo treba zaradi tega tarife diferencirati za razne sloje. Svetovalec Nanut pa je bil zelo kritično do celotnega vprašanja javnih financ, kajti nahajamo se v začaranem krogu terjatev od ene uprave do druge. Država plačuje za zamudno svoje obveznosti občini, ta spet z zakaslenostjo mestnemu podjetju, to pa mora najemati posojila pri banki in plačevati visoke obresti. Na tak način se stvari ne morejo normalno razvijati in je treba rešiti vprašanje na vrhu.

Svetovalec Paulin (SS) pa je govoril predvsem o pomanjkanju raz-

nih služb v predmestnih predelih občine in dejal, da je mestno podjetje skrbelo predvsem za mestno središče, bolj malo za predmestje. I. zrazil je tudi več kritik na račun delovanja občine in dejal, da se bo pri glasovanju vzdržal.

V prid proračuna pa sta spregovorila svetovalec Luciani (PRI) in Tuzzi (KD).

Vsem je odgovoril predsednik upravnega odbora mestnega podjetja dr. Marin. Prikazal je osnovne smernice bodočega delovanja mestnega podjetja in dejal, da imajo v programu končno izdelavo večletnega načrta. Dejal je, da so podražitve nujne, in da so navodila za izvedbo vseh občinskih podjetij, v katerih so zastopane vse politične stranke. Tehnična pojasnila je dal direktor podjetja inž. Rigonat, finančna pa dr. Chientaroli.

Sledilo so glasovalne izjave, ki so potrdile to, kar so zastopniki skupin že prej govorili, nato pa je glasovanje delo izid, ki smo ga omenili v začetku članka.

Izredno zanimivi diapozitivi na razstavi «Dia Primorska 75»

V nedeljo smo na kratko poročali o odprtju razstave barvnih diapozitivov «Dia Primorska 75», ki sta jo pripravili slovenski fotoklub Skupina 75 ter revija Dan. Ni odveč, če tu ponovno poudarimo izreden uspeh, ki ga je razstava, ki so jo letos prvič pripravili v zamejstvu, doživela zaradi številčnosti prijaviteljnih avtorjev ter zaradi njene kakovosti. Občinstvo, ki je do zadnjega kotička napolnilo Gregoričev dvorano, je 144 barvne diapozitive od-

lično sprejelo. O razstavi «Dia Primorska 75» pogledimo sedaj nekaj zanimivih podatkov. Avtorjev, ki so se prijaviili na tečaj, je bilo skupno 76. Prijavljenih diapozitivov pa je bilo 436, od katerih je ocenjevalna komisija, ki so jo sestavljali Mičenko Pegan, Bogdan Mikuz in Milko Rener, izbrala 144. Prireditelji so za najboljših podelili osem nagrad, devet pa je bilo poval. Nagradi za kolekcijo sta prejela Stojan Gorjup iz Dutovelj

ter Ivan Varl iz Sežane. Nagrade za posamezne diapozitive pa so bile tako porazdeljene: Petja Grom s Proseka, Vlado Hmeljak iz Sempetra, Janez Hönn in Dušan Miška iz Nove Gorice, Joško Princič in Marko Rojce iz Svodenj. Pohvale za kolekcijo so dobili Zorko Fon iz Tolmina, Lojze Krumberger iz Tolmina ter Miro Kuzmin iz Svodenj. Pohvale za posamezne diapozitive so šle: Vinku Bergincu iz Kobarida, Robertu Danevu iz Križa, Marku Krumbergerju iz Tolmina, Marku Mladovanu in Bojanu Nemcu iz Nove Gorice ter tabornikom RMV iz Gorice. Kot zanimivost naj povemo, da je na tej razstavi sodelovalo največ Novogoričanov (15), Tolmincev in Tržačanov (10), ki so predstavili tudi največje število diapozitivov (Nova Gorica 82, Trst 59, Tolmin pa 57). Kar se tiče gorških avtorjev, naj povemo, da je na tej razstavi sodelovalo 7 Svodenjcev, 9 Goričanov, 4 Štandrežci ter en Števerjanec.

(Na sliki številno občinstvo na petkovi otvoritvi.)

Drvi v Gorici planinsko predavanje

V dvorani kluba «Simon Gregorčič» bodo drevi ljubitelji planin spet prišli na svoj račun. V prireditvi Slovenskega planinskega društva bo Silvan Pittoli iz Števerjana predaval o temi «S poti v gorški sveti». Prikazal bo, za glasbeno spremljavo, 200 barvnih diapozitivov.

Megla tudi na Goriškem

Gosta megla, ki se je pojavila v ponedeljek zvečer ter v večernih jutranjih urah tudi na Goriškem, je precej ovirala avtomobilski promet, še posebno na avtocesti Trst - Benetke, kjer je bila vidljivost zelo slaba. Zaradi megle niso v ponedeljek zvečer pristali na romskem letališču letali iz Milana in Rima. Prav tako nista proti isti mestoma vzleteli letali v večernih jutranjih urah. Letališče v Ronkaj je bilo usposobljeno za promet šele v popoldanskih urah.

Vesti iz bolnišnice

V gorisko bolnišnico so v popoldanskih urah sprejeli na zdravljenje 24-letnega elektrika Egonja Pellizona iz Fare, Ulica Gorizia 144. Na kirurškem oddelku so mu ugotovili poškodbo po obrazu, zaradi česar se bo zdravlil 10 dni. Pellizoni se je okoli 13. ure vozil z avtomobilom iz Fare proti Gorici, ko je na državi cesti izgubil oblast nad vozilom in zapeljal s ceste. Zaradi nesreče v Ulici 8. avgusta so v bolnišnico sprejeli na 8-dnevno zdravljenje 72-letno gospodinjico Elijo Matiazzi iz San Giovannijskega Natisone.

VOZNI RED VLAKOV

ODHODI
PROTI TRSTU - 0.03 (L), 5.43 (L*), 6.19 (L), 7.15 (D**), 7.50 (L), 8.18 (D), 11.09 (L), 13.27 (D), 14.05 (L), 15.32 (D), 17.01 (L), 18.26 (L), 18.59 (E), 19.50 (L), 21.21 (L), 22.05 (D), 23.01 (E***)
PROTI VIDMU - 6.20 (L), 6.53 (D), 7.16 (L), 8.04 (D), 11.10 (L), 13.06 (D), 14.06 (L), 24.36 (E****), 14.43 (D), 15.22 (L), 17.54 (L), 18.25 (D**), 19.01 (L*), 20.03 (D), 21.11 (L), 21.34 (D), 23.37 (L).
PROTI JUGOSLAVIJI - 7.07 (L), 13.30 (L).

PRIHODI
IZ TRSTA - 6.16 (L), 6.51 (D), 7.13 (L), 8.02 (D), 11.06 (L), 13.05 (D), 14.02 (L), 14.35 (E****), 14.42 (D), 15.20 (L), 17.52 (L), 18.24 (D**), 18.56 (L*), 20.01 (D), 21.10 (L), 21.33 (D), 23.36 (L).
IZ VIDMA - 0.02 (L), 5.41 (L*), 6.17 (L), 7.12 (D**), 7.48 (L), 8.16 (D), 11.07 (L), 13.25 (D), 14.03 (L), 15.30 (D), 16.59 (L), 18.23 (L), 18.57 (E), 19.48 (L), 21.20 (L), 22.04 (D), 22.59 (E****)
IZ JUGOSLAVIJE - 9.34 (L), 16.18 (L).

(L) lokalni vlak;
(D) brzovlak;
(E) ekspresni vlak;
(*) vlak ne vozi ob sobotah in praznikih;
(**) vlak ne vozi ob praznikih;
(**) vlak vozi ob praznikih do 21. marca;
(****) vlak vozi ob delavnikih pred prazniki do 18. marca.

SLOVENSKA PROSVETNA ZVEZA

priredi
Jutri, v četrtek, 4. marca, v Prosvetni dvorani

RAZSTAVJE IN PREDAVANJE O ŠKOFJI LOKI

Ob 20. uri bo otvoritev bogate fotografske razstave, sledilo bo predavanje o zgodovini in turističnih posebnostih Škofje Loke, Poljanske in Selške doline.

VLJUDNO VABLJENI!

Razna obvestila

Slovensko planinsko društvo obvešča, da se jutri, 4. marca, ob 17. uri zaključijo vpisovanje za udeležbo na 10. zimskih športnih igrah pod okriljem SPD - Trst.

Kino

Gorica
VERDI 16.30-22.00 «L'Infermiera». U. Address. Barvni film. Mladini pod 18. letom prepovedan.
CORSO 17.15-22.00 «Il soldato di ventura». B. Spencer in E. Cannaval. Barvni film.
MODERNISSIMO 16.45-22.00 «Detenu» in attesa di giudizio. A. Sordi in E. Anderson. Barvni film.
CENTRALE 17.15-21.30 «Il furore della Cina colpisce ancora». B. Lee. Barvni film.
VITTORIA 17.00-22.00 «Quell'età mazziosca». G. Guida in N. Castelnuovo. Barvni film. Mladini pod 18. letom prepovedan.

Tržič

EXCELSIOR 16.00-22.00 «Per favore non toccate le vecchiette». Barvni film.
PRINCIPE 17.30-22.00 «Fango bollente». Barvni film.

Z Novogoriškega

SOČA (Nova Gorica) «James Bond 007 - Zivi in pasti umreti», ameriški barvni film ob 18.00 in 20.00.
SVOBODA (Sempeter) «Negrešljivi Sangar», ameriški barvni film ob 18.00 in 20.00.
DESKLE «Lassie se vrača», ameriški barvni film ob 17.00 in 19.30.

Včeraj-danes

Iz goriskega matičnega urada
ROSTVA: Flavio Gerin, Giovanni Amorelli, Michele Schiavon, Luca Ziani, Fabio Primavera.
SMRTI: 59-letna gospodinja Albina Colugnatti, 75-letna gospodinja Giovanna di Barbara por. Bosch, 80-letna upokojenka Alojzija Vouk, 73-letna Teresa Regolin.
DEZURNA LEKARNA V GORICI
Danes ves dan in ponoči je v Gorici dežurna lekarna Providenti, Travnik 34, tel. 29-72.
DEZURNA LEKARNA V TRZICU
Danes ves dan in ponoči je v Trzicju dežurna lekarna Centrale, Trg Republike, tel. 72-341.

POLITIČNI PREMEDI NA OTOKU SRI LANKA (CEJLON)

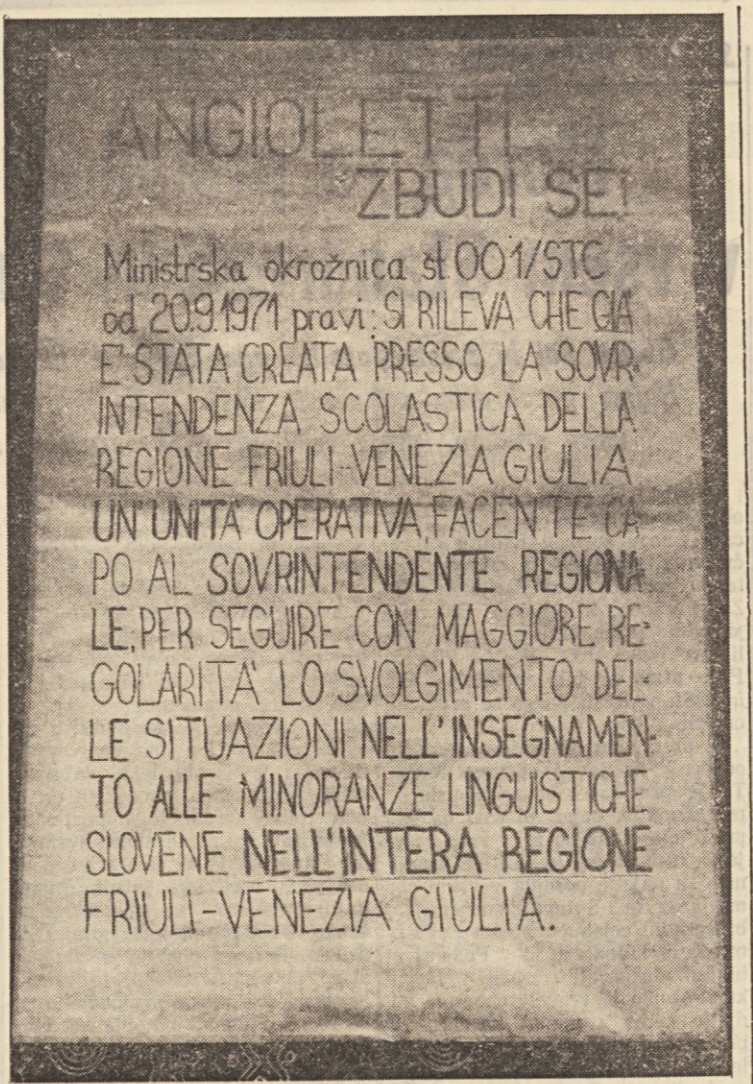
V deželi velikih čajnih nasadov družinska republika Bandaranajke

Predsednica vlade je izločila iz državne uprave tri trockistične ministre - Stavkovna gibanja se širijo - Naslonitev na zahodne finančne kroge

COLOMBO (Sri Lanka - Cejlon). — V avgustu letos bi se morala sestati v glavnem mestu nekdanjega Cejlona konferenca nevrščeni. Gre za dogodek, ki priteguje pozornost vsega sveta in seveda tudi domačih političnih sil, ki pa prav sedaj preživljajo precej hudo notranjo krizo v medsebojnih odnosih. Ga. Bandaranajke, ki vodi z izredno odločnostjo notranjo in zunanjo politiko te pomembne države na Indijskem oceanu pa skuša preprečiti izbruh kakšne pomembnejše krize, čeprav je sprejela nekaj političnih ukrepov, ki povzročajo precej nezadovoljstva pri nekaterih političnih strankah.

Splošno vodilo ga. Bandaranajke je uveljaviti v Sri Lanki socializem z demokratičnimi metodami. Pri tej svoji nameri pa je naletela na ostro nasprotovanje stranke Lanka Sama Bamaja (LSSP), ki jo vodijo celjski trockisti, oziroma ljudje, ki se smatrajo za take, čeprav so jih izkjučili iz IV. internacionale. Ga. Bandaranajke je začela sodelovati z njimi že pred več leti, ker je tedaj menila, da bi bil njihov prispevek pri upravljanju države pomemben. Trockisti so sprejeli njeno ponudbo in to jih je verjetno tudi precej stalo, saj so se jim s tem zaprla vrata pri trockistični mednarodni organizaciji. Njihova zunanja politika je dosledno antikitsajska, toda tudi s Sovjetsko zvezo niso v prav dobrih odnosih.

denčno poslojce ob glavni avnenji na morski obali. Tu vlada ga. Bandaranajke, ki se oslanja pri tem bolj na svojo družino kot pa na državni aparat. V bistvu je vsa oblast osredotočena in se deli v okviru ene same družine. Predsednica je tudi minister za obrambo in za zunanje zadeve. Njen nečak Felix Dias Bandaranajke (po veri kristjan v budističnem okolju) je zamenjal Perero n. ministrstvu za finance ter je hkrati tudi minister za pravosodje. Star je nekaj več kot 40 let, toda njegov vpliv je zelo velik. Kot «možu reda» je prav njemu zaupana naloga, da sestavlja vse ukrepe in odloke v tem razdobju izrednega stanja na otoku. Prav do meseca septembra je bil edini član ministrskega kabineta, ki se je postavil po robu nasilnem marksističnemu ideologu. Njega je predsednica izbrala za vodjo delegacije pri pogovorih z državami, ki razpolagajo s «petrodolarji»: Saudsija Arabija, Kuvajt in Iran. Ker gre za zmernega liberalca, bo F. Bandaranajke prav gotovo bolj prislunil nasvetom Mednarodnega monetarnega sklada. Pravilo tudi, da bo odprl vrata ne samo «petrodolarjem», temveč tudi drugim mednarodnim investicijam, ki bodo nudile določena jamstva.

Ministrska okrožnica, ki jo zgoraj objavljamo, je zelo jasna in nedvoumna: «Opozarjamo, da je bila pri sodelskem skrbništvu dežele Furlanije-Juljske krajine ustanovljena operativna enota, ki naj sledi z večjo rednostjo razvoju položaja na področju pouka pri slovenski jezikovni manjšini v celotni deželi Furlaniji-Juljski krajini.»

IZ UMETNOSTNIH GALERIJ

Christoph Meckel slikar - pesnik

Nemški kulturni inštitut je priredil razstavo berlinskih slikarjev - pesnikov na kateri je bral pesmi tudi eden od njih, in sicer Christoph Meckel. Ta nam na prikazuje obširne svoje likovnost do danes še na razstavi svojih jedkanic v galeriji «Cartesius». So to odlični listi, saj so delo slikarja, ki se je izsolal v Muenchnu in Friburgu in je potem študiral še v Rimu, a sedaj živi deloma v Berlinu in deloma v francoskem Remuzoju. Meckel je vsekakor izredno plodovit ustvarjalec, ki poleg pesmi piše prav tako uspešne pripovedi, romane in drame za radio. V vseh teh delih pa se skrivnostno zrcali aktualnost problematike človeškega nehanja. Prav nekaj takega se dogaja tudi v prikazanih grafkah, ki so polne zjad groteskno nadstavne vsebine, zdaj pa vlivajo tesnobne more, kot pač meni slikar, da bi boljše izrazil jedko obsodbo izkrievljenosti današnje družbe. Prav zaradi tega bi v teh listih zamen iskali premočnost obsežnejšega grafičnega sloga: poslužuje se namreč tistega, s katerim more trenutno uspešneje risarsko ponazoriti občutke do nečesa iz svoje okolice, kar ga draži in čemur nasprotuje. Posvoj, kjer se mu v zasnovah kopičijo liki ljudi, kot na primer v delih «Evropa, adijo!», «Vsak je sebi najbližji», ali v pravilnosti lista na temo izbirne Metke «Ne jem svoje juhe», se približuje Chagallovi kalendarski razmetitvi objektov. Nasprotno pa se v jedkanjih «Pat-jominkovo mesto», «Strojni park» in «Odpadki» pa pojavlja strožja geometričnost kompozicij različnih zvrsti sodobne likovnosti, vendar pa posredno odlično predelanih. Izvirnejši postaja njih sestav v navidezni nadstavnosti trilogije listov «Rojstvo pokrajine», namreč tiste, ki jo pričenjajo ustvarjati odpadke naše tehnične civilizacije, ki skriva še neslutene nevarnosti. Ampak bistvo hibridnosti slikarjeve pesniško - likovne narave menimo, da se nam najjasneje odkriva šele v prelepih pestrobarnih litografijah v katerih prikazuje izmišljeno pravilnico osebnost poimenovano «Babosch».

M. Bambič

Kaj z mikroorganizmi s planeta Marsa?

NEW YORK, 2. — Učenjaki se ne strinjajo, kako bi bilo treba ravnati z mikroorganizmi, ki jih bodo vesoljske ladje morebiti nekega dne prinesle z Marsa na Zemljo. Nekateri želijo, da bi se tak mikroorganizem ohranil pri življenju za vsako ceno, da bi ga mogli preučiti v vseh podrobnostih, drugi pa menijo, da ga je treba uničiti, ker bi utegnil mogoče okužiti Zemljo.

O poročilu, ki so ga učenjaki pripravili za odbor Združenih narodov za mirojno uporabo izkoriščanje vesolja, je rečeno, da bodo o usodi mikroorganizma, ki bi prihajal z Marsa, odločili na mednarodni ravni, ker o tem vprašanju ne more sklepate samo ena vlada.

GROZLJIVI NARAVNI POJAVI OB RAVNIŠKEM PASU ZEMELJSKE OBLE

Orkani in tajfuni sproščajo ogromne sile večtisočkrat večje od atomskih eksplozij

Največ teh pojavov zabeležijo v mesecih od avgusta do oktobra Gmote vode, vetra in peska povzročajo veliko razdejanje - Orkani v zadnjih stoletjih - Pomembne raziskave sovjetskih znanstvenikov

Skupina sovjetskih učenjakov se je nedavno lotila dela za sistematizacijo fizičnih pojavov v zemeljskem ozračju, ki so vedno predstavljali hudo nevarnost za človeštvo. Že stoletja in stoletja orkani, cikloni, tajfuni in podobni pojavi, uničujejo na tisoče človeških življenj. Dogaja se celo, da dvigajo v zrak kar cele stavbe. Sovjetski učenjaki so zbrali o tem vprašanju že mnogo gradiva. Naj navedemo v naslednjih odstavkih nekaj teh njihovih izsledkov.

Predvsem opis enega od tajfunov: «Nahajali smo se v steni tajfuna na področju najmočnejšega vetra, na področju, kjer vetrovi brezumno drvijo v orjaški odprtini depresije in ne morejo premagati tajfunovne meje te stene. To je tajfunovo oko. To je področje najvišjega pritiska in najvišje temperature. To je brezno v ozračju s podivjanimi fantastičnimi hordami milijonov kubičnih metrov zraka, ki dvigajo vse ocean v valove in pene ter se udarjajo z drugimi tokovi.

jenjih znaša premer orkanskih vetrov pri atlantskih orkanih okoli 150 kilometrov, premer področja, kjer se javlja, pa od 450 do 600 km. Zgodilo pa se je, da je zelo močan orkan v oktobru leta 1950, ki je zajel Miami na Floridi, meril v širini samo 23 km ter je imel zelo strogo omejene bočne stene. Šlo je pravzaprav za značni vrtnec.

Orkani in tajfuni sproščajo ogromne sile večtisočkrat večje od atomskih eksplozij. Največ teh pojavov zabeležijo v mesecih od avgusta do oktobra. Gmote vode, vetra in peska povzročajo veliko razdejanje. Orkani v zadnjih stoletjih - Pomembne raziskave sovjetskih znanstvenikov.

Atlantski orkani trajajo poprečno okoli devet dni, z izjemo tistih v mesecu avgustu, ki lahko trajajo tudi 12 ali pa še več dni. Nadalje trajajo tisti orkani, ki se pojavljajo na področju otoka Zelene Misa, ki dvakrat presečejo Atlantski ocean ter sežejo daleč na sever in trajajo tudi tri ali štiri tedne.

Danes uporabljajo pri ocenjevanju orkanov poleg tradicionalnih sredstev tudi radarje, satelite in posebna letala za vesoljske polete. Rada skla opazovanja opravljajo na zemeljskih postajah ali pa na letalih ter so zelo koristna za ugotavljanje položaja, moči in hitrosti orkanov. Še bolj popolne podatke pa nudijo vojaška in meteorološka letala. Spočetka so bili to poletni letali, ki so jih opravljal z navadnimi letali. Danes so zgrajili v ta namen posebna letala.

Prisostvovali smo veličastnemu pretresljivemu pojavu. Kdor je imel priložnost, da se znajde samo za nekaj trenutkov v očesu tajfuna, ta se bo vrnil domov z nepozabnimi vtisi občudovanja in strahote, ki ju je težko opisati z besedami.

Horoskop

OVEN (od 21.3. do 20.4.) Dobro možnosti za srečanje z zelo vplivnimi osebami. Nepredvideni dogodki, bodo trdno preizkušali dobro voljo. BIK (od 21.4. do 20.5.) Ugoden trenutek, za uspešen razvoj vaše dejavnosti, vendar samo, če se opira na trdne temelje. Bodite bolj odločni. DVOJČKA (od 21.5. do 20.6.) Med vsemi sodelavci se boste, z nekaterimi posrečeni zamislili, najbolj izkazali. Zdravje dobro. RAK (od 21.6. do 20.7.) Bodite dinamični in nad svojim delom navdušeni, vendar v tem pogledu ne pretiravajte. Ogibajte se diskusij. LEV (od 21.7. do 20.8.) Pazite na nekatere ne najbolj prijateljske namene s strani oseb, ki so vam zelo blizu. Bodite bolj ljubeznivi. DEVICA (od 21.8. do 20.9.) Ugoden trenutek za najrazličnejše pobjude. Zadoščenje v nekem čustvenem odnosu, ki se čedalje poglablja. TEHTNICA (od 21.9. do 20.10.)

Horoskop

Nekatere manjše nevedčnosti. Umaknite že sprejete odločitve. Poglabiti bo treba važno družinsko vprašanje. SKORPIJON (od 21.10. do 20.11.) Ne postavljajte si ciljev, ki so za vas nedosegljivi. Skušajte razumeti člane družine. STRELEC (od 21.11. do 20.12.) Ne bodite površni, uspeh je blizu, kot pa se to zdi. Bodite pripravljani na nekatere nepredvidene dogodke. KOZOROG (od 21.12. do 20.1.) Pričakovati je ugoden razvoj novih važnih ponudb. Popolno razumevanje od strani drage osebe. VODNAR (od 21.1. do 20.2.) Bodite bolj previdni v odnosu z osebami, ki jih komaj poznate. Ljubosumnost bo pokvarila družinsko vzdušje. RIBI (od 21.2. do 20.3.) Vaši pretekli napori bodo zdaj poplačani. Seveda bo potrebno še nekoliko zavhati rokave. Dobri pogledi na novo prijateljstvo.

RADIO VELE VIZIJA

SREDA, 3. MARCA 1976

ITALIJANSKA TELEVIZIJA PRVI KANAL

- 12.30 Poljudna znanost: ŽENSKA PROBLEMATIKA
12.55 Kmetijska oddaja
13.25 Vremenski slika
13.30 DNEVNIK in Danes v parlamentu
17.00 DNEVNIK
17.15 Program za najmlajše: UOKI TOKI
17.35 Prigode radovednega kozlička - risanka
17.45 PROGRAM ZA MLADINO
Fantastične prigode vesoljske ladje Orion - četrta epizoda
18.45 Poljudna znanost: MICHELANGELO Zadnji velikan - prvo nadaljevanje Italijanske kronike. Kronike dela in ekonomije, Danes v parlamentu in Vremenska slika
20.00 DNEVNIK
20.40 DIVJA OPERA: Kakšna bo tvoja usoda?
21.35 Sportna sredi
22.45 DNEVNIK in Vremenska slika

DRUGI KANAL

- 18.45 Sportni dnevnik
19.00 BIM BUM BAM
Glasbena oddaja, ki jo vodi Peppino Gagliardi, Bruno Lauzi in Bruna Lelli. Gost oddaje pa bo Tony Santagata
20.00 Večerni koncert
Rimski simfonični orkester italijanske radiotelevizije bo pod vodstvom dirigenta Franca Tamponija izvajal Rossinijeve in Brittenove skladbe
20.30 DNEVNIK
21.00 BOŽIČNO DREVO
Celovečerni film, ki ga je režiral Terence Young, v glavnih vlogah igrajo William Holden, Virna Lisi, Brook Fuller, Madeleine Damien, Mario Feliciani itd.
Terence Young je znan, ker je predstavil občinstvu prve filmske pustolovščine Jamesa Bonda. Je sicer angleški državljan, toda po rojstvu Kitajec iz Sangaja. Osnove svoje umetnosti si je Young pridobil v londonskih študijih, potem ko je diplomiral kot profesor zgodovine v Cambridgeu.
Marcel je končal solo ter gre z očetom industrijcem na počitnice na Korziko. Med nekim izletom s čolnom eksplodira nad njima vojaško letalo, a v morje pade atomska bomba. Zdravniki sprva ne zabeležijo nobenih posledic, ki pa se bodo pojavile pozneje. Medtem oče in sin ter Catherine preživljajo še naprej počitnice na vasi. Kmalu pa Marcel postane rter leukemije. Njegova usoda je zapčena kljub negi, novim odnosom med njima in «velikimi», ki skupaj z njim preživljajo smrtno tragedijo.

JUGOSLOVANSKA TELEVIZIJA

- 8.10, 10.00 TV šola
Vodne živali, Kmetijski kombinat, Stari vlaki, Izgradnja ceste,
16.25 Mojstri stare japonske obrti
16.55 Sportni dogodki
18.45 Prikloni se in začni - zabavno - glasbena oddaja
19.15 Risanka
19.30 DNEVNIK
20.00 TRIMESEČNA BILANCA - celovečerni film
21.35 Majhne skrivnosti velikih mojstrov kuhinje
21.40 DNEVNIK
21.55 Nogomet: BORUSSIA - REAL, posnetek iz Duesseldorfa

KOPRSKA BARVNA TELEVIZIJA

- 16.55 Sportni dogodki
19.55 Otroški kotiček - risanke
20.10 Nogomet: BORUSSIA - REAL - prenos
21.00 DNEVNIK
22.00 Stari mestni predele
Film iz serije «Človek in mesto», v katerem igra Anthony Quinn
ANN MARGARET OLSON SHOW
Zabavno - glasbena oddaja

ZAGREBSKA TELEVIZIJA

- 16.25 Med šolo in domom - otroška oddaja
18.45 Pokloni se in začni - zabavno - glasbena oddaja
19.15 Risani filmi
20.00 Svobodna sreča

TRST A

- 7.15, 8.15, 13.15, 14.15, 20.15
Poročila; 7.05 Jutranja glasba; 11.40 Radio za šole; 13.30 Glasba po željah; 17.00 Za mlade poslušalce; 18.15 Umetnosti in prireditve; 19.30 Radio za šole; 18.50 Koncert; 19.10 Družinski obzorik; 19.30 Western, pop, folk glasba; 20.00 Šport; 20.35 Simfonični koncert; 21.35 Glasba za lahko noč.

KOPER

- 6.30, 7.30, 12.30, 14.30, 16.30, 17.30, 20.30 Poročila; 7.40 Jutranja glasba; 8.35 Zborovsko petje; 9.00 Folk glasba; 9.30 Pisma in pogovori; 10.10 Otroški kotiček; 11.15 Poje Bette Midler; 12.00 Glasba po željah; 14.00 Nouranjepolične aktualnosti; 14.10 Glasbena oddaja; 15.45 La Vera Romagna; 15.10 Strani iz albuma; 16.45 Poje Alaga Gagic; 17.00 Po samoupravni poti; 18.00 Oddaja progresivne glasbe; 18.35 Iz priobjubljenih oper; 19.30 Prenos RL; 20.00 Zborovsko petje; 21.00 Literarna oddaja; 21.35 Glasba v večeru.

NACIONALNI PROGRAM

- 7.00, 8.00, 13.00, 15.00, 19.00
Poročila; 6.30 Jutranja glasba; 8.20 Jutranje popevke; 9.00 Vi in jaz; 10.00 Posebna reportaža; 12.10 Četrti program; 13.20 Spored s S. Mondani in R. Vianellom; 14.05 Drobec satire; 15.30 Plošče

SLOVENIJA

- 7.00, 8.00, 11.00, 14.00, 18.00, 22.00 Poročila; 6.50 Rekreatija; 8.10 Glasbena matineja; 9.25 Zajpojmo pesem; 9.40 Samoupravljajne s temelji marksizma; 10.45 Turistični napotki; 11.03 Uredniški dnevnik; 12.10 Koncert lahke glasbe; 12.30 Kmetijski nasveti; 12.40 Od vasi do vasi; 13.15 Zabavna glasba; 14.10 Ljudska glasbena umetnost; 14.30 Poslušalci čestitajo; 15.00 Dogodki in odmevi; 16.45 Naš podlistek; 17.00 Aktualnosti; 18.35 Instrumenti v ritmu; 19.30 Zabavna glasba; 19.50 Lahko noč, otroci!; 20.00 Koncert; 22.20 Jazz; 23.05 Literarni nokturno.

Vitez Damjan

Piše: C. GALE
Riše: V. ČUK

Mladi Borštani so dostojno proslavili zadnje dni pusta. Prejšnjo nedeljo so ves dan pridno nabirali jajca, klobase, vino in drugo priboljške ter zvečer pripravili skupno pojedino ter se zabavali pozno v noč

NOGOMET

V RAZNIH POKALNIH PRVENSTVIH

Hajduk proti nevarnemu Eindhovnu Borussia - Real Madrid v ospredju

Od italijanskih ekip bo zaposlen le Milan (v pokalu UEFA) z ekipo Bruges

Po daljšem premoru bodo končno na sporedu četrtfinalna srečanja v raznih evropskih nogometnih pokalnih tekmovanjih.

Pokalni prvakov Splitski Hajduk se bo doma spoprijel z nevarnim nizozemskim zastopnikom Eindhovnom.

Italijanska televizija bo drevi ob 21.35 po prvem sporedu (v okviru oddaje športsna sreda) prenesla mednarodno nogometno tekmo pokala prvakov Borussia - Real Madrid.

Spličani seveda niso najbolje pripravljene za tako zahtevno tekmo. V Jugoslaviji namreč ni prvenstva zaradi zimske prekinitve.

Ni manj zanimivi pa ne bosta srečanja med kijevskim Dinamom in francoskim zastopnikom St. Etienne ter med Benficio in Bayernom.

PARI DANAŠNJEGA KOLA Dinamo Kijev (SZ) - St. Etienne (Francija)

Benfica (Portugalska) - Bayern München (ZRN) Hajduk Split (Jugoslavija) - Eindhoven (Nizozemska) Borussia Moenchengladbach (ZRN)

KOSARKA

V PRVENSTVU DEČKOV

Dornikove osebne napake so pokopale Domovo ekipo

Domovcem se pozna pomanjkanje izkušenj

Alba - Dom 63:54 (38:28) DOM: Cantelli, Mermolja, Sosol 2, Sancin 2, Juren, Devetak 28, Vižintin, Košuta, Dornik 22.

Domovci tudi tokrat niso uspeli priti do zmage. V gosteh jih je namreč premagala peterka krmanske Albe Domovci so si v tej tekmi za pravilo edinstveno priložnost, da bi prišli do drugega para točk, saj jim je nasprotni stala zelo okrnjena ekipa (komaj sedem igralcev).

Ne glede na to, če bo Cerioni izbral vse ali nobenega od naših kosarkarjev, pa je za zamejsko kosarko in zamejski šport velik uspeh, da so bili ti naši mladi talenti izbrani na tako zahtevno selekcijo.

Jugoplastika v finalu

BOLOGNA, 2. - Jugoplastika je v Bologni v povratni tekmi premagala Sinudyne z 92:79 (44:36) in se je uvrstila v finale «Koračevega pokala».

V prvem srečanju je zmagal Sinudyne s 83:74.

NOGOMET

RIM, 2. - Italijanska državna nogometna reprezentanca bo gostovala v ZDA, kjer bo v okviru proslav 200-letnice obstoja ZDA nastopila na mednarodnem turnirju. Tam bodo njene nasprotnice reprezentance ZDA, Brazilije in Anglije.

ODBOJKA

V 1. ŽENSKI DIVIZIJI

Sokol je v zelo napetem srečanju s težavo in tesno premagal Virtus

Dom slavil zmago v 2. in 3. MD - Olympia zapravlja izredno priložnost

Sokol - Virtus 3:2 (4:15, 15:2, 15:3, 9:15, 16:14) SOKOL: Kralj, L. in V. Legiša, Škerk, Kostnapfel, Zidarič, Anton, Volari, Capolicchio.

Tudi v predzadnjem kolu prvega dela tega prvenstva je Sokol izbojeval doma prestižno zmago nad drugouvrščenim Virtusom. Nabrežinke, ki so bile v tem srečanju favoritne, so naletele na izredno dobro razpoloženo nasprotno ekipo in bi kmalu okusile grenkobo prvega prvenstvenega poraza.

Prvi set je potekal v očitni premoči nasprotnic, saj domačinke ni ni šlo. Povsem drugačna je bila igra v drugem in tretjem setu, ko so sokolice gladko premagale Virtus. Četrti set pa je pripadal ponovno nasprotnicam. V odločilnem setu je ekipa Sokola najprej povedla z 8:2 in vse je kazalo na srečen konec tekme, ki je Virtus najprej izenačil, nato pa povedel s 13:12. Trener Percot je tedaj poslal na igrišče

dve rezervni igralci, ki sta odlično opravili svojo nalogo in ekipa Sokola je tako v izredno napetem finalu s trila živane nasprotnice.

V prihodnjem kolu se bo moral Sokol spoprijeti z ekipo Torriane iz Gradišča. Tudi to kolo bo za Nabrežinke izredno težko, njihova zmagovita pot pa nam vlija up, da bodo sredino premostile tudi v ovirno in neporazno zaključile prvi del prvenstva.

PAV Despar - Sloga 3:0 (15:2, 16:14, 15:9)

PAV Despar: Basana, F. in S. Agostinelli, Caramazza, Castellani, Dell'oste, Franzolini, Peloi in Zello. SLOGA: Pečar, Busletta, Kralj, Cuk, E. T. Krizmanič, Debenjak in Grđić.

Sodnik: Spadutto; stranski: Moreale; zapisnikar: Melanzana.

Po dveh zaporednih zmagah so bile odbojkarice Sloga v osem prvenstvenem nastupu spet poražene. Srečanje med slovenskimi igralkami in PAV Despar bi moralo biti, glede na doseženo prvenstveno pot, precej izenačeno, saj sta imeli obe šesterki pred tem spopadom enako število točk. To pa se ni zgodilo.

Bolj kot nasprotnice je največ kriv za ta poraz Sloga, glavni sodnik, ki je žvižgal prav vse. Kot je običajno je to v največji meri spravilo iz tira gostje in v manjši meri domačinke.

Kljub vsem prizadevanjem je bil prvi set pravil polom. Sele v drugem nizu so se gostje otresle tega «šoka» in so zaigrale tako kot je bilo pričakovati. V odločilnih posetih pa so napravile nekaj napak in priprana prednost je na koncu povsem skopnela. Vse je kazalo, da bo Sloga povsem zasluženjo osvojila drugi set in spravila srečanje v ravnotežje. Zal, ni zadostovala niti prednost 13:8.

Morda je to najboljši dokaz, da slogašice v Vidmu niso naletele na najboljši dan. Z nekoliko bolj prizadevano igro bi lahko bil končni izid drugačen.

G. F.

Kontovel - Torriana 3:2 (14:16, 15:13, 13:15, 15:5, 15:16)

Mlade Kontovelke so v pet setov trajajočem srečanju osvojile še dve točki, ki jim bosta prili zelo prav na končni lestvici tega prvenstva. Pri tem pa moramo povedati, da bi lahko zmagale bolj prepričljivo, saj so imele možnost tudi v obeh zgornjih nizih zmagati. Oba sta se namreč zaključila z najtesnejšimi izidoma in že nekaj več prizadevnosti in pazljivosti bi zadostovalo za čist izid.

1. MOŠKA DIVIZIJA Lambertin - Olympia 3:1 (15:5, 13:15, 15:13, 16:14)

LAMB.: Kleiner R. in P., Martelli, Rubino, Antonelli, De Biase, Nanino, Sodomran, Arrigoni. OLYMP.: Nardin, Cotič M. in S., Tommasi, Devetak, Čerinc, Kuštrinj, Lavrenčič, Soban, Malič.

Goriški odbojkarji so v soboto zapravili izredno priložnost, da bi prekinili bolečo serijo porazov, v gosteh pa trenutno drugouvrščenem Lambertinu. Srečanje je bilo vsestransko zelo izenačeno, z nenehnimi menjavami žoge. Obe moštvi sta, vsako po svoje, občutili svojo odgovornost: Olympia se bori, da ne bi izpadla, Lambertin pa se poteguje za prvo mesto na končni lestvici.

Odtod tudi živčna napetost, ki je prevladovala na igrišču. Kljub temu pa prišlo do najboljših zapletljivih priložnosti.

V prvem setu se naši odbojkarji niso mogli zneči, kot izpričuje tudi rezultat: toda potek ostalih treh setov je bil popolnoma drugačen. Fantje so se ogreli in od tedaj je šlo veliko bolje: osvojili so drugi set, v ostalih dveh pa so vseskozi vodili do trinajste točke, a so si puščili iztrgati seta v zaključnih fazah igre.

V zadnjih treh setih sta bila najdanejša dva starejša člana goriškega moštva. Svan in Černca, kot dvigalci je nedvomno izstopal štefan Cotič, ki je pokazal marsikaj

dobrega tudi v napadu. Ostali so igrali pod svojimi zmoglostmi. Kljub temu novemu uspehu pa so fanje prepričali, da bodo končno le prebili led: vztrajni treninji bodo gotovo obrodili zaželene sadove.

P. T.

2. MOŠKA DIVIZIJA

Dom - Ravalico 3:1 (15:10, 16:14, 13:15, 15:8)

DOM: Čerinc L., Cijan, Čerinc M., Devetak, Nanut, Peric, Princič, Petecjan in Kometl.

RAVALICO: Fioriti, Ferro, Manuccini, Marrone, Miserochio, Tirei in Zebonnik.

SODNIK: Calligaro Domenico; stranski: Bressan Marco; zapisnikar: Grinover Sofia (vsi trije iz Gorice). Sojenje dobro.

Dom nadaljuje svojo zmagovito pot v prvenstvu 2. moške divizije. Prejšnjo soboto je namreč dosegel svojo četrto zaporedno zmago in se tako uvrstil na skupni lestvici po zaključnem prvem delu na tretje mesto, kar pomeni, da se bo v povratnem delu lahko potegoval celo za prvo mesto. Zrtve domovcev v 7. kolu je bila šesterica Ravalica iz Trsta, ki je sredi Gorice klonila s 3:1.

Ze od vsega začetka srečanja se je opazilo, da bodo domovci zmagali in so tudi precej bolj ekipa od nasprotnikov. Domovci so imeli vsekolice v igri v svojih rokah in so tako uspešno nizali točko za točko. Le v tretjem setu so popustili in to je Ravalico tako izkoristil ter celo odvzel domači ekipi set. To je bil za goste iz Trsta že velik uspeh, katerega so pravzaprav «belo-rdeči» po nepotrebnem darovali nasprotniku. V zadnjem setu pa so domovci popripleli in si tako zagotovili izdatno prednost 14:4.

Kar zadeva tekmo moramo reči, da ni bila lepa, saj sta obe ekipi zaigrali preveč statično in nezanimivo. Najbolje je v tej tekmi zaigrala v vrstah Doma igralca S. Cijan in L. Čerinc.

V prihodnjem kolu čaka domovce težka naloga. V goste jim namreč prihaja ekipa Rozzov iz Trsta, ki po prvem delu prvenstva zaseda prvo mesto lestvice 2. moške divizije. To srečanje bo za Dom odločilne važnosti, saj (če zmagajo) se bo lahko potegovala za prvo mesto.

Tekma Dom - Rozzov bo v soboto, 6. marca, ob 20. uri v Gorici (televadnica Stella Matutina, Ulica Nizka 38).

I. K.

3. MOŠKA DIVIZIJA

ARCI PAV - Dom B 0:3 (4:15, 11:15, 11:15)

DOM B: Petecjan, Sossu, Faganel, Devetak, Pavič, Jarc, Bevcar. ARCI PAV (Krmim): Novelli, Patuzzi, Cucit, Lucchetta, Novelli II., Patat, Mineu, Zicaioni.

SODNIK: Cecilio Claudio; zapisnikar: Peleson Giorgio (oba Gorica). Z nedeljskega gostovanja v Krmimu je druga odbojkarjska ekipa SZ Dom odnesla še dve točki in je tako po dveh odigranih tekmah še nepremagana. Omeniti moramo, da niso do sedaj mladi domovci izgubili niti enega seta.

Dom B je namreč v Krmimu premagal z rezultatom 3:0 tamkajšnjo sesterko ARCI PAV. Tekma je bila veljavna za prvenstvo 3. moške divizije - B skupine.

Tekma sama po sebi ni bila zanimiva, saj je bilo domače moštvo za razred slabše od Doma B, čeprav je nastopil z močno okrnjeno postavo.

Prvi set je potekel v premoči naših fantov, ki so nizali točko za točko, brez velikih težav. ARCI PAV je v tem setu zbral le 4 točke, kar kaže, da se ni mogel kosati z «belo-rdečimi».

V drugem setu so domovci popustili in zaigrali brez vsake zagritosti, saj zmagati nima nikoli v dvomih. Isto lahko ponovimo za tretji set, v katerem so igralci obeh ekip čakali le na končni sodniški žvižg.

Do konca prvega dela prvenstva 3. moške divizije (B skupina) manjkata še dve koli. Dom je odigral 4. kolo večraj proti ekipi iz Muša, v 5. kolu pa se bo srečal z močno ekipo Azzurre iz Gorice, v torek, 9. marca.

I. K.

KOŠARKA

V POKALU POKALNIH PRVAKOV

Rabotnički mora v Skopju jurišati na visoko zmagō

Francoski zastopnik Aspo Tours praktično finalist

V povratnem polfinalnem srečanju v pokalu pokalnih prvakov bo danes v Skopju domači Rabotnički skušal nadoknaditi kar 23 točk razlike. S to prednostjo je namreč v prvi tekmi zmagal milanski Cinzano.

Nedvomno je to velika prednost. Ker pa znajo košarkarji iz Skopja doma zaigrati kot prerajeni, potem je jasno, zakaj se milanski košarkarji zelo bojijo današnjega gostovanja. Lečevci varočani so namreč v pokalnih tekmovanjih pokazali, da znajo zaigrati (seveda s pomočjo sodnikov in zapisničarjev) proti vsakemu nasprotniku izredno dobro in da lahko tudi nadoknadijo se tako visoke razlike v koših.

Prav zaradi tega je milanski klub že posredoval pri mednarodni košarkarski zvezi, da bi se danesnje srečanje v Skopju »regulirano« odigralo.

PARI DANAŠNJEGA KOLA Polfinale, povratni tekmi: Geas Sesto San Giovanni - Sparta Praha (58:73); Clermont Ferrand - Akademik Sofija (60:65).

POKAL L. RONCHETTI

Jutri se bosta v povratni polfinalni tekmi na Trevisu spoprijela domači Pagnossin in Industromontaza iz Zagreba. V prvem srečanju so zmagale Zagrebčanke, a le z devetimi točkami razlike.

V drugem polfinalnem srečanju pa je nesporni favorit za prestop v finale Slavija iz Praga.

PARI JUTRIŠNJEGA KOLA Polfinale, povratni tekmi: Pagnossin Treviso - Industromontaza Zagreb (58:67); Le Mines - Slavija Praga (66:90).

POKAL PRVAKINJ

Vse kaže, da bo letošnji finale v tem pokalu med ekipama Clermont Ferrand in Sparto iz Praga. Fran-

cijski košarkarji so v prvem srečanju v četrtki popoldne bilo v Novi Gorici že tradicionalno športno srečanje med dijaki slovenskih višjih šol iz Gorice ter dijaki gimnazije iz Nove Gorice. To je bilo tretje zaporedno srečanje take vrste.

Dijaki so se med seboj pomerili v šestih panogah, in sicer v nogometu, košarki, namiznem tenisu (dekleta in fantje) ter v odbojki (dekleta in fantje).

Srečanje, ki je potekalo v prijateljskem vzdušju, se je zaključilo z izenačenim končnim izidom 3:3.

Novogoričani so zmagali v nogometu, košarki in moškem namiznem tenisu; gostje pa v moški in ženski odbojki ter ženskem namiznem tenisu.

Pred pričetkom tekem so domači izrekli dobrodošlico gostom iz Gorice; za dijake goriških višjih šol je pozdravil M. Marinič.

Pogledimo sedaj potek in izide posameznih panog:

Zenska odbojka

VIŠJE ŠOLE (Gorica) - GIMNAZIJA (Nova Gorica) 2:1 (3:15, 15:8, 15:12)

To je bila odprtvena tekma srečanja, v kateri so zasluženo zmagale goriške dijakinje, čeprav so prvi set morale prepustiti domačinkam.

Postavi ekip:

KOLEŠARSTVO

NA PROGI SASSARI - CAGLIARI

Spet De Vlaeminck

CAGLIARI, 2. - Belgijec Roger De Vlaeminck je spet dosegel pomembno zmago: danes je namreč osvojil 1. mesto na tradicionalni 27. mednarodni kolesarski dirki Sassari - Cagliari (225 km). De Vlaeminck je pripel na cilj v skupini šestnajstih tekmovalcev, med katerimi je bil v zadnjih metrih pred belo črto najhitrejši.

Levstiča: 1. R. De Vlaeminck (Bel.) 5.26'31" 2. Franco Bitossi (It.) 3. Garry Clively (Avstralija) 4. Polidori (It.) 5. Van Linden (Bel.) 6. Francioni (It.) 7. Van Looy (Bel.) 8. Zanoni (It.) 9. Caverzasi (It.) 10. Mugnani (It.) 11. Merckx (Bel.) zaost. 11"

Willy Princič

ZA KADETSKO REPREZENTANCO

Tudi naši fantje med kandidati

V Trstu bo danes italijanski zvezni košarkarski trener Cerioni izbral mlade kandidate za italijansko kadetsko reprezentanco, to je košarkarje, rojenih do leta 1959.

Na dolgem seznamu mladih italijanskih talentov iz Trsta, Tržiča in Gorice so tudi nekateri zamejski košarkarji.

Ti so: Bruno Furian-Kneipp, Andrej Udovič in Rado Raca (Bor. vsi letnik 1960); Ivodij Starc (letnik 1961, Kontovel); Klavž, Mauro Cuk in Marko Ban (Kontovel, letnik 1960).

Vsi ti igralci se morajo zbrati danes ob 15. uri pred tržaško športno palačo. S seboj morajo prinesiti tudi fotografijo.

UMETNOSTNO DRSANJE

NA SVETOVNEM PRVENSTVU KOVALEV VODI

GÖTEBORG, 2. - Sovjet Kovaljev vodi po treh obveznih likih na svetovnem prvenstvu v umetnostnem drsanju v Göteborgu. Na 2. mestu je Anglež Curry, na 3. pa vzhodni Nemec Hoffmann.

Kot kaže, dosedanj potek tekmovalstva ima možnost osvojitvi nalog svetovnega prvaka le Kovaljev (2. na ZOI in Curry (1. na ZOI), medtem ko so ostali tekmovalci že v prevelikem zaostanku.

V TRADICIONALNEM SREČANJU MED DIJAKI OBEH GORIC

TOKRAT JE VSAKA EKIPA OSVOJILA PO TRI ZMAGE

Dijaki višjih slovenskih šol iz Gorice so bili uspešnejši v moški in ženski odbojki ter ženskem namiznem tenisu

Dijaki so se med seboj pomerili v šestih panogah, in sicer v nogometu, košarki, namiznem tenisu (dekleta in fantje) ter v odbojki (dekleta in fantje).

Srečanje, ki je potekalo v prijateljskem vzdušju, se je zaključilo z izenačenim končnim izidom 3:3.

Novogoričani so zmagali v nogometu, košarki in moškem namiznem tenisu; gostje pa v moški in ženski odbojki ter ženskem namiznem tenisu.

Pred pričetkom tekem so domači izrekli dobrodošlico gostom iz Gorice; za dijake goriških višjih šol je pozdravil M. Marinič.

Pogledimo sedaj potek in izide posameznih panog:

Zenska odbojka

VIŠJE ŠOLE (Gorica) - GIMNAZIJA (Nova Gorica) 2:1 (3:15, 15:8, 15:12)

To je bila odprtvena tekma srečanja, v kateri so zasluženo zmagale goriške dijakinje, čeprav so prvi set morale prepustiti domačinkam.

Postavi ekip:

NOGOMET

REAL MADRID (Španija) POKAL UEFA

Tudi v tem pokalu bo danes na sporedu četrtfinalna. Jugoslavija v tem tekmovalju nima zastopnika, Italija pa enega - Milana.

Milančani bodo danes igrali v Belgiji proti ekipi Bruges, ki je svoj čas že izločila Romo. Ker bo Rivera in tovariši prvo tekmo igrali v gosteh, imajo realne možnosti, da vsako manjšo razliko v golih popravijo in se tako uvrstijo v polfinale. V nasprotnem primeru pa bi to pomenilo za Italijanski nogomet pravo katastrofo.

Italijanske ekipe so namreč še pred kratkim žele levji delež v vseh pokalih, sedaj pa so povsod ostale praznih rok.

PARI DANAŠNJEGA KOLA Dinamo Dresden (NDR) - Liverpool (Anglija) Bruges (Belgija) - Milan (Italija) Barcelona (Španija) - Levski Sofija (Bolgarija) Hamburger (ZRN) - Stal Miecec (Poljska)

Real Madrid (Španija) POKAL UEFA

Tudi v tem pokalu bo danes na sporedu četrtfinalna. Jugoslavija v tem tekmovalju nima zastopnika, Italija pa enega - Milana.

Milančani bodo danes igrali v Belgiji proti ekipi Bruges, ki je svoj čas že izločila Romo. Ker bo Rivera in tovariši prvo tekmo igrali v gosteh, imajo realne možnosti, da vsako manjšo razliko v golih popravijo in se tako uvrstijo v polfinale. V nasprotnem primeru pa bi to pomenilo za Italijanski nogomet pravo katastrofo.

Italijanske ekipe so namreč še pred kratkim žele levji delež v vseh pokalih, sedaj pa so povsod ostale praznih rok.

PARI DANAŠNJEGA KOLA Dinamo Dresden (NDR) - Liverpool (Anglija) Bruges (Belgija) - Milan (Italija) Barcelona (Španija) - Levski Sofija (Bolgarija) Hamburger (ZRN) - Stal Miecec (Poljska)

Real Madrid (Španija) POKAL UEFA

Tudi v tem pokalu bo danes na sporedu četrtfinalna. Jugoslavija v tem tekmovalju nima zastopnika, Italija pa enega - Milana.

Milančani bodo danes igrali v Belgiji proti ekipi Bruges, ki je svoj čas že izločila Romo. Ker bo Rivera in tovariši prvo tekmo igrali v gosteh, imajo realne možnosti, da vsako manjšo razliko v golih popravijo in se tako uvrstijo v polfinale. V nasprotnem primeru pa bi to pomenilo za Italijanski nogomet pravo katastrofo.

Italijanske ekipe so namreč še pred kratkim žele levji delež v vseh pokalih, sedaj pa so povsod ostale praznih rok.

PARI DANAŠNJEGA KOLA Dinamo Dresden (NDR) - Liverpool (Anglija) Bruges (Belgija) - Milan (Italija) Barcelona (Španija) - Levski Sofija (Bolgarija) Hamburger (ZRN) - Stal Miecec (Poljska)

Real Madrid (Španija) POKAL UEFA

Tudi v tem pokalu bo danes na sporedu četrtfinalna. Jugoslavija v tem tekmovalju nima zastopnika, Italija pa enega - Milana.

Milančani bodo danes igrali v Belgiji proti ekipi Bruges, ki je svoj čas že izločila Romo. Ker bo Rivera in tovariši prvo tekmo igrali v gosteh, imajo realne možnosti, da vsako manjšo razliko v golih popravijo in se tako uvrstijo v polfinale. V nasprotnem primeru pa bi to pomenilo za Italijanski nogomet pravo katastrofo.

Italijanske ekipe so namreč še pred kratkim žele levji delež v vseh pokalih, sedaj pa so povsod ostale praznih rok.

PARI DANAŠNJEGA KOLA Dinamo Dresden (NDR) - Liverpool (Anglija) Bruges (Belgija) - Milan (Italija) Barcelona (Španija) - Levski Sofija (Bolgarija) Hamburger (ZRN) - Stal Miecec (Poljska)

Real Madrid (Španija) POKAL UEFA

Tudi v tem pokalu bo danes na sporedu četrtfinalna. Jugoslavija v tem tekmovalju nima zastopnika, Italija pa enega - Milana.

Milančani bodo danes igrali v Belgiji proti ekipi Bruges, ki je svoj čas že izločila Romo. Ker bo Rivera in tovariši prvo tekmo igrali v gosteh, imajo realne možnosti, da vsako manjšo razliko v golih popravijo in se tako uvrstijo v polfinale. V nasprotnem primeru pa bi to pomenilo za Italijanski nogomet pravo katastrofo.

Italijanske ekipe so namreč še pred kratkim žele levji delež v vseh pokalih, sedaj pa so povsod ostale praznih rok.

PARI DANAŠNJEGA KOLA Dinamo Dresden (NDR) - Liverpool (Anglija) Bruges (Belgija) - Milan (Italija) Barcelona (Španija) - Levski Sofija (Bolgarija) Hamburger (ZRN) - Stal Miecec (Poljska)

Real Madrid (Španija) POKAL UEFA

Tudi v tem pokalu bo danes na sporedu četrtfinalna. Jugoslavija v tem tekmovalju nima zastopnika, Italija pa enega - Milana.

Milančani bodo danes igrali v Belgiji proti ekipi Bruges, ki je svoj čas že izločila Romo. Ker bo Rivera in tovariši prvo tekmo igrali v gosteh, imajo realne možnosti, da vsako manjšo razliko v golih popravijo in se tako uvrstijo v polfinale. V nasprotnem primeru pa bi to pomenilo za Italijanski nogomet pravo katastrofo.

Italijanske ekipe so namreč še pred kratkim žele levji delež v vseh pokalih, sedaj pa so povsod ostale praznih rok.

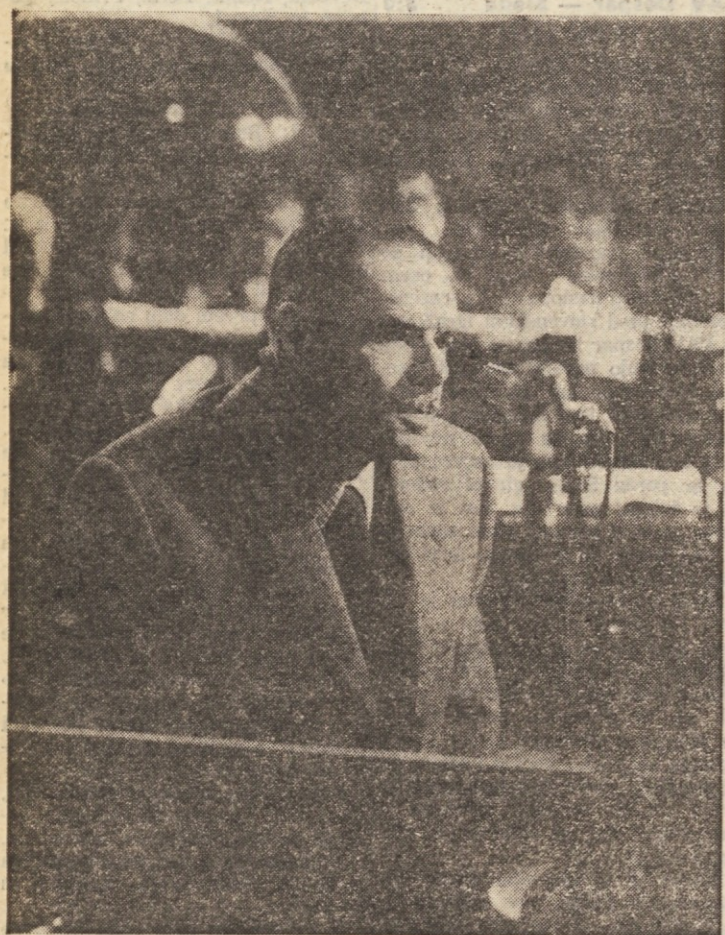
NOGOMET

REAL MADRID

POMEMBNA OBRAVNAVA NA PROCESU ZARADI ZLOČINOV V RIŽARNI

Imena številnih kolaboracionistov in izdajalcev prišla nepričakovano na dan med včerajšnjo razpravo

Sklicevanje na strogo spoštovanje kazenskega postopnika pomeni izključitev nekaterih prijavljenih prizadetih strank? - Nenavadni doživljaji Adolfa Grünerja - Danes sočenje med Hessejem in Carlom Grinijem

Adolf Grüner opisuje svoje res svojstvene doživljaje.

Vzdušje na procesu zaradi zločinov v uničevalnem taborišču v Rižarni se je med včerajšnjo obravnavo nepričakovano zaostrojilo in odv. Kostoris, ki zastopa kot prizadeto stranko židovsko skupnost, je zahteval, naj sodni zbor vrne javnemu tožniku akte, ki zadevajo dejavnost kolaboracionista in vojvoda Pleha na Reki in naj ga formalno obtožijo sodelovanja pri večkratnem umoru v trajajočih obremenitvah okoliščin. Predsednik dr. Maltese je le delno sprejel to zahtevo in pozval javnega tožilca dr. Coassina, naj nastopi, ta pa se je pridržal pravico, da po predložitvi zapisnika sproži kazenski postopek.

Povod za spor med odv. Kostorisem in predsednikom je bil zapisnik pričevanja Mire Perlow por. Bucci, ki se ni javila v sodni dvorani, ker se je pred časom izselila iz Trsta. Preiskovalnemu sodniku dr. Serbu je ženska izjavila, da so jo skupaj z družino zajeli 28. marca 1944 na Reki na prijavo zloglasnega ovaduhna Pleha, ki je bil po poklicu mizar in čigar predanost nacističnemu okupatorju je bila za reški židovski živelj prav tako pogubna, kot hilapčevska pokornost Maura Grinija tržaškim nacistom. Pleh, ki ni bil židovskega porekla, je nekatere člane družine Pelow zaželezalo do V. cenice in jih nato ovdal krajevnim fašističnim oblastnikom.

Po aretaciji je bila Bucijeva skupno s hčerka Tatjana in Alessandro odgnana v Rižarno, kjer je med drugimi spoznala tudi Lauro Austerlitz, in nato v uničevalno taborišče v Auschwitz Birkenau skupno s številno skupino tržaških Židov. V nemškem taborišču so jo ločili od hčerk, ki ju je našla šele po vojni v Angliji, ko je po naključju brala njun opis v nekem britanskem časopisu.

Po osvoboditvi se je vrnila na Reko, leta 1946 pa se je preselila v Trst.

Na to pričevanje se je navezal odv. Kostoris, ki je najprej poudaril, da si vsi obetamo, da bo na procesu končno prišla resnica na dan in da bo to podkrepilo dodatno preiskavo, ki jo vodi dr. Serbo, obenem pa dodal, da ob tako točnih in dokumentiranih obtožbah proti kolaboracionistu kot predstavnik zasebne stranke ne more molčati in zato zahteva, naj sodišče vrne zahtevne akte javnemu tožniku za dodatni sodni postopek proti Plehu, ki naj bo obtožen večkratnega umora v obremenitvah okoliščinah.

Na to zahtevo je dr. Maltese ugovarjal, da sodni zbor ni dolžan tega strinjavati, in da je pač v pristojnosti javnega tožilca, da to naredi. Kot rečeno je bil ob koncu dosežen kompromis in javni tožilec si je pridržal pravico, da po svoji uvidnosti sproži sodni postopek. Morda bi dogodku ne šlo dajati tako velikega poudarka, če ne bi predsednik utemeljil svojega stališča z zelo dvomnim stavkom, ki ga je marsikdo med prisotnimi čelniki in zastopniki zasebnih strank tolmачil kot opozorilo, da bo marsikateri od teh lahko tudi črtana iz zapisnika. Na ugovor odv. Kostoris, naj bo sodni zbor odločnejši, je dr. Maltese oporekal, da na osnovi člena 444 sodni zbor ne mora predati aktov javnemu tožniku, kvečemu naj ta poseže na lastno pest. Ob tem je še dodal, da gre tudi za tolmachenje kazenskega postopnika in da bo končno tudi na tem procesu treba načeti vprašanje strogega spoštovanja postopnika.

Do to predsednikove besede. Kaj

je imel točno v mislih dr. Maltese ni pojasnil, pomnilnosti pa je treba, da je sodni zbor sprejel prijavo večine prizadetih strank s pridržkom. Ni tu mesta, da bi se spuščali v razglabljanje, kaj res določa kazenski postopnik in kako gre nekatere člene tolmачiti, zdaj pa se nam, da je za vse Slovence in za tržaško ter italijansko napredno mnenje na sploh nesprejemljivo vsakršno ozko tolmachenje, ki bi preprečevalo razkrivanje zgodovinske resnice, da so bili v Rižarni v veliki večini ubiti prav Slovenci in Hrvatje in da je bil njihov umor prav tako grozoten zločin, kot umor «nedolžnih» zapornikov. Obenem pa gre poudariti tudi, da je prav tako nesprejemljivo vsakršno prikrivanje odgovornosti fašističnega in kolaboracionističnega Trsta in zvrzavanje krivde na nacistične krvnike, kot da so si samo ti okrvaveli roke v Rižarni.

Spor med odv. Kostorisem in predsednikom se je ponovil tudi po pri-

Sonja Gombač por. Štoka je postavila na zatožno klopi vrsto kolaboracionistov in izdajalcev.

čevanju Adolfa Grünerja in se je prav tako končal s kompromisno rešitvijo, da bo javni tožilec preučil dokaze proti vojvodu Businelliju ter po potrebi kazensko ukrepal. Grünerjevi doživljaji pa so tako svojstveni, da jih kaže podrobneje opisati. Ker je bil židovskega porekla je po 8. septembru pobegnil iz Trsta in zbežal v Emilijo, kjer pa so ga po nekaj mesecih italijanski karabinjerji priprli, ker je bil brez dokumentov. V začetku maja je bil odgnan v Nemčijo s transportom, ki so ga spremljali pripadniki zloglasne «X. mas». Med preganjanji je bilo poleg Židov raznih narodnosti tudi veliko jugoslovanskih partizanov, ki so bili dotlej zaprti v kaznišnici v Parmu.

Med potjo v Nemčijo so zavezniška letala pri Welsu napadla vlak

in Grüner je izkoristil priložnost za beg ter se skušal s tovornim vlakom vrniti v Italijo. Dan pozneje je izstopil pri češkoslovaškem mestecu Brdo v protektoratu Sudetov. Tu se je pridružil skupini slovenskih rudarjev, ki so bili na prisilnem delu v krajevnem rudniku. Sprva se jim je predstavljal kot «prostovoljni» delavec iz Hamburga, tudi ker je govoril zelo dobro nemško, pozneje pa jim je povedal resnico. Eden od delavcev, ki je bil v dobrih odnosih z Nemci, mu je prikštel lažne dokumente, po katerih naj bi bil res prostovoljni delavec. Da bi si našel zaposlitev se je zato obrnil na krajevni delovni urad, ki mu je ponudil delo tolmачa in mu dal propustnico za neko taborišče, kjer je prenočeval. Tu je spoznal nekoga Italijana, Battista Businellija iz Milana, s katerim pa ni imel pretesnih odnosov.

Med svojim službovanjem je spoznal tudi nemškega vojaka Gustava Zahana, s posredovanjem katerega se je pridružil skupini saboterjev. Nekega dne, ko so razstrelili vlak z bencinom, je bil ujet neki Italijan, kateremu so zaplenili ročno bombico in Grüner je prisostvoval njegovemu zaslišanju v svojstvu tolmачa. Obupan zaradi aretacije nedolžnega Italijana je zvečer priznal svoje sodelovanje s sabotersko skupino Businellija. Dan pozneje so gestapovci pršli ponj in skupaj z njim je bil odgnan tudi Zahan, ki pa se je rešil, ker je bil njegov oče nacistični veljak.

Grünerjev položaj se je, če je mogoče, še poslabšal, ko so mu skrivito v pasu našli peterokrako zvezdo, dokaz o pripadnosti saboterski organizaciji. Po kratkem procesu je bil obsojen na smrt, vendar pa ni bil takoj obesen, ker so gestapovci upali, da bodo z njegovo pomočjo razkrili sabotersko organizacijo. «Meduili me tako zverniko — je poudaril bivši sofer Piccin» dve ali tri dostavna vozila za prevoz razne vrste materiala in ljudi. Kazalo pa bi to okoliščino boljše pojasniti, saj iz pričevanja preživelih izhaja, da so se nacisti posluževali prav hermetično zaprtega poštnega poltovornjaka za ubijanje jetnikov v Rižarni.

Prav tako ni bilo v sodni dvorani Lidie Frankel, ki je vedela povedati marsikaj zanimivega o Rižarni, kot izhaja med drugim iz izjav, ki jih je dala preiskovalnemu sodniku. Njeno zaslišanje so že pred časom odložili, ker se je izgovarjala, da je bolna (kaže, da si je nalomila nogo), včeraj pa je dr. Maltese s privoljenjem tožilca, branilcev in zastopnikov prizadetih strank stišleli, da prebere samo zapisnik. Lidio Frankel, katero je beknem gestapovcem ovidal Mauro Grini, so v Rižarni najprej dodelili skladišču, v katerem so hranili Židovsko zaplenjeno lastnino in obleko umorjenih jetnikov, nato pa so jo kot neke vrste uradno prestrelili v poveljinski blok. Zanimivo je pri tem, da se je po vojni omožila s Carlom Grinijem, bratom zloglasnega Maura, ki je bil prav tako zaprt v Rižarni.

Bolna, in zato je na sodišču ni bilo, je tudi Antonietta Carretta iz Genova, ena od redkih prič, ki govori o ustrelitvi nekaterih jetnikov v Rižarni. Ženska je preiskovalnemu sodniku povedala, da je v zaporu spoznala partizanki, neko Lauru iz Kopra in neko Roso iz Postojne, ki sta umrli v uničevalnem taborišču pri Sv. Soboti. Dodala je tudi, da je Rosa večkrat spraševala o usodi matere, ki je bila prav tako umorjena v Rižarni, a ji kar ni niso hoteli nikoli odgovoriti. Šele ko so jo odgnali na morišče, so jo pozvali: «Pridi, peljemo te k materi».

Zelo pomembno je bilo tudi branje zapiska, ki ga je pred smrtjo pripravil videmski kolaboracionist Ervino Kutzmüller, ki je natanko opisal ustroj varnostne službe SD na Oberdanovem trgu. Njegov zapis je vrh vsega obtožnica proti Raimundu Piserliju, kolaboracionistu, ki je delal kot tolmач na odesku IV/C (izvrševalne dejavnosti). Piserli je pred časom zginil iz Milana, kjer je živel, in odpotoval «službeno» v Nemčijo. Dosele karabinjerji, ki ga na izrecni ukaz dr. Malteseja skušajo izslediti, niso še ugotovili, kje se skriva, kaže pa, da naj bi si nadel znova izvirni priimek Piščanc. V svojem dolgem dokumentu je Kutzmüller opisal tudi proces proti štirim partizanom, ki so bili obsojeni na smrt in ustreljeni na dvorišču sodne palače.

Proces proti tržaškim antifašistom iz leta 1941 pred posebnim fašističnim sodiščem pa je zaživel v pričevanju častnikarja Milana Bolčića, ki je tudi povedal, kako je, kot pripravnik v uradu odv. Tončića, zvedel za umor nekega partizana, Zerjala po priimku. Le tega je nemško sodišče obsodilo na smrt. Kljub posegu odv. Tončića, ki je zahteval pomilostitev, je bil nesrečno ustreljen, njegovo truplo pa zažgano v Rižarni. Že spet dokaz o organski povezavi med SD in uničevalnim taboriščem pri Sv. Soboti.

Z današnjem obravnavo se je zaključilo zaslišanje prič, ki jih je citiral preiskovalni sodnik dr. Serbo, če izvzamemo nekatere boljne prič, ki bodo zaslišane 9. marca. Sodni zbor pa bo moral vsekar v kratkem odločiti še o nekaterih dodatnih pričah, ki so jih predlagali zastopniki prizadetih strank in javni tožilec. Po našem mnenju ni bilo pomembno, da bi porota sprejela vsaj Mario Barut in Celestina Rodella, ki sta bila priča požigu Gabrovčeve (Barutovi so tedaj ubili hčerko) in ki bi lahko pojasnila marsikaj o tesni povezavi med Collettijevo tolpo in esesovskimi rablji, pa tudi o grozodejstvih pripadnikov fašistične milizije, ki so sodelovali z esesovci.

retaciji Štokovih so se omenjeni poslastili izdatne denarne vsote (okrog 800.000 lir, tedanjih seveda) pa tudi drugih dragocenosti (celo pohištva) za skupno 11 stotov blaga.

Sonja Gombač se nikakor ni mogla spomniti, če je posebno porotno sodišče obdelo Varina in pajdaše ali ne. Poudarila je le, da je bil proces skrajno neresen, ker so obtožbenec sodili v njihovi odsotnosti. Ob tem je prišlo do smešnega nesporazuma z dr. Maltesejem, ki kot častilec kazenskega postopnika nikakor ni mogel razumeti, da je za preprosto žensko proces, na katerem so obtoženci je senca, samo farsa, saj, kakršnokoli je razsoda, zločinec ne odesli odmerjeno mu kazni.

Tudi danes je zaradi bolzni manjka vrsta prič. Zanimivo pa je, da so v tem času zboleli večina kolaboracionisti, ali pa tisti, ki imajo marsikakšen greh na duši in ga niso čisto javno priznali. Tako je bil večkrat odsoten Antonio Pesce, sin lastnika prevozniškega podjetja Pesce, ki je med vojno imelo v zakupu prevažanje pošte v Trstu. Iz njegovih izjav preiskovalnemu sodniku izhaja, da so si nacisti skoraj vsak dan «sposajali» («s prisilo») pravi sin prizadete. «Ker je bil v dobrih odnosih z nemškim poveljstvom», je poudaril bivši sofer Piccin» dve ali tri dostavna vozila za prevoz razne vrste materiala in ljudi. Kazalo pa bi to okoliščino boljše pojasniti, saj iz pričevanja preživelih izhaja, da so se nacisti posluževali prav hermetično zaprtega poštnega poltovornjaka za ubijanje jetnikov v Rižarni.

Prav tako ni bilo v sodni dvorani Lidie Frankel, ki je vedela povedati marsikaj zanimivega o Rižarni, kot izhaja med drugim iz izjav, ki jih je dala preiskovalnemu sodniku. Njeno zaslišanje so že pred časom odložili, ker se je izgovarjala, da je bolna (kaže, da si je nalomila nogo), včeraj pa je dr. Maltese s privoljenjem tožilca, branilcev in zastopnikov prizadetih strank stišleli, da prebere samo zapisnik. Lidio Frankel, katero je beknem gestapovcem ovidal Mauro Grini, so v Rižarni najprej dodelili skladišču, v katerem so hranili Židovsko zaplenjeno lastnino in obleko umorjenih jetnikov, nato pa so jo kot neke vrste uradno prestrelili v poveljinski blok. Zanimivo je pri tem, da se je po vojni omožila s Carlom Grinijem, bratom zloglasnega Maura, ki je bil prav tako zaprt v Rižarni.

Bolna, in zato je na sodišču ni bilo, je tudi Antonietta Carretta iz Genova, ena od redkih prič, ki govori o ustrelitvi nekaterih jetnikov v Rižarni. Ženska je preiskovalnemu sodniku povedala, da je v zaporu spoznala partizanki, neko Lauru iz Kopra in neko Roso iz Postojne, ki sta umrli v uničevalnem taborišču pri Sv. Soboti. Dodala je tudi, da je Rosa večkrat spraševala o usodi matere, ki je bila prav tako umorjena v Rižarni, a ji kar ni niso hoteli nikoli odgovoriti. Šele ko so jo odgnali na morišče, so jo pozvali: «Pridi, peljemo te k materi».

Zelo pomembno je bilo tudi branje zapiska, ki ga je pred smrtjo pripravil videmski kolaboracionist Ervino Kutzmüller, ki je natanko opisal ustroj varnostne službe SD na Oberdanovem trgu. Njegov zapis je vrh vsega obtožnica proti Raimundu Piserliju, kolaboracionistu, ki je delal kot tolmач na odesku IV/C (izvrševalne dejavnosti). Piserli je pred časom zginil iz Milana, kjer je živel, in odpotoval «službeno» v Nemčijo. Dosele karabinjerji, ki ga na izrecni ukaz dr. Malteseja skušajo izslediti, niso še ugotovili, kje se skriva, kaže pa, da naj bi si nadel znova izvirni priimek Piščanc. V svojem dolgem dokumentu je Kutzmüller opisal tudi proces proti štirim partizanom, ki so bili obsojeni na smrt in ustreljeni na dvorišču sodne palače.

Proces proti tržaškim antifašistom iz leta 1941 pred posebnim fašističnim sodiščem pa je zaživel v pričevanju častnikarja Milana Bolčića, ki je tudi povedal, kako je, kot pripravnik v uradu odv. Tončića, zvedel za umor nekega partizana, Zerjala po priimku. Le tega je nemško sodišče obsodilo na smrt. Kljub posegu odv. Tončića, ki je zahteval pomilostitev, je bil nesrečno ustreljen, njegovo truplo pa zažgano v Rižarni. Že spet dokaz o organski povezavi med SD in uničevalnim taboriščem pri Sv. Soboti.

Z današnjem obravnavo se je zaključilo zaslišanje prič, ki jih je citiral preiskovalni sodnik dr. Serbo, če izvzamemo nekatere boljne prič, ki bodo zaslišane 9. marca. Sodni zbor pa bo moral vsekar v kratkem odločiti še o nekaterih dodatnih pričah, ki so jih predlagali zastopniki prizadetih strank in javni tožilec. Po našem mnenju ni bilo pomembno, da bi porota sprejela vsaj Mario Barut in Celestina Rodella, ki sta bila priča požigu Gabrovčeve (Barutovi so tedaj ubili hčerko) in ki bi lahko pojasnila marsikaj o tesni povezavi med Collettijevo tolpo in esesovskimi rablji, pa tudi o grozodejstvih pripadnikov fašistične milizije, ki so sodelovali z esesovci.

Danes je na vrsti zelo pomembno sočenje med Carlom Grinijem in kolaboracionistom Luciano Hessejem. Kot smo poročali včeraj, je sodni uradnik že izročil Hesseju poziv na zaslišanje, da pa bi si zagotovil njegovo prisotnost v sodni dvorani, je dr. Maltese na izrecno zahtevo odv. Cestrinija odredil, naj karabinjerji pazijo da ne bi, kot že Piserli, Hesse skrivnostno izginil.

VOJMIR TAVČAR

Bivši nacist daroval Izraelu 20 milijonov dolarjev

TEL. AVIV, 2. — V Izrael se očitno denar steka z vseh strani in na vse mogoče načine. Bivši nacist Ernest Miller, ki je od l. 1945 živel v ZDA, kjer je silno obogatel, je zapustil izraelski državi znesek 20 milijonov dolarjev. Vest je priobčil izraelski dnevnik «Davars», ki pripominja, da je Ernest Miller znanstvenik, in sicer specializiran v gradnji raket. Svoje bogastvo ni daroval Izraelu, da bi si tako pomiril vest zaradi strahovitega početja z Židi med vojno.

VČERAJ NA ITALIJSKIH CESTAH

Izredna megla zahtevala štirinajst smrtnih žrtev

Tako tragičnega obračuna prometnih nesreč že dolgo ne pomnijo Največ mrtvih in ranjenih je bilo v Lombardiji - Šrhiljivi prizori

MILAN, 2. — V poslednjih dneh je legla na širna območja Italije gosta megla, ki silno otežkoča cestni, pa tudi letalski promet. Pojav je za ta letni čas pravzaprav nenavaden in vidljivost je padla komaj na nekaj deset metrov celo v Rimu, kjer meglegna vremena skoraj ne pozna. Sicer že tako vročevrčne rimske vozilce je dogodek povsem spravil ob živce, tako da so bili vpleteni v vrsto prometnih nezgod.

Najhuje je bilo seveda, kakor je že običaj, v Padski nižini od Benetke pa do osrčja Lombardije, kjer trčen med avtomobili in tovornjaki še niso mogli preštet. Do najslabše vidljivosti in hkrati tragičnih nesreč je prišlo na avtocestah, tako zlasti na avtocesti sonca, na avtocestnem odesku Milan - Genova, na relaciji Milan - Benetke in na avtocesti, ki vodi iz Milana proti jezermu.

Po zadnjih podatkih je izgubilo življenje kar 14 oseb, a mnogo jih je bilo ranjenih. Po večini gre za veržna trčenja, ki jim običajno hotuje nepredvidnost vozačev oziroma previsoka hitrost, s katero posamezniki ženejo svoja vozila kljub izredno slabi vidljivosti. Pogled na nekatera prizorišča takšnih nesreč je bil šrhiljiv, v enem primeru je bilo vidno popolnoma skrotovitost osebni avtomobil, ki se je zagodzil pod tolvornjak s prikolicjo, a od zadaj je vplaval trčil še drug tovornjak. V planjih je izgubilo življenje več oseb.

Med najbolj presunljivimi nesrečami naj omenimo še tisto, ki se je pripetila med Milanom in Varesejem in pri kateri je 4-letna deklica ostala sirota. Oče Agostino Scollini je vozil tovornjak z vinskimi sodi in silovito trčil v vozilo natovorzveno s lesom. Voznik in njegova žena Francesca Moiani sta se na mestu ubila, hčerka Monica pa se bo v bolnišnici zdravila mesec dni.

Rop jim je nesel 25 milijonov lir

VITERBO, 2. — Štirje neznanzi z brzoletkami so na cesti med krajema Civitella d'Agliano in Civitella Cesii ustavili poštno vozilo in prisilili vozača in kurirja, da jim izročita vse denar, ki je bil namenjen zavodu Cassa di Risparmio di Civitella d'Agliano. Pien je nesel 25 milijonov lir v gotovini in čekih. Roparji so se odpravili s fiatom 125, ki so ga pol ure kasneje karabinjerji našli praznega na avtocesti sonca.

Brazilski pust zahteval že 60 smrtnih žrtev

RIO DE JANEIRO, 2. — Brazilski pust je na svetu edinstven ne le, ker traja nenavadno dolgo in privlači na ulice in trge velikanske množice vakovrstnih čem, temveč tudi, ker zaznamuje vsako leto ob tem času v samem Rio de Janeiru veliko smrtnih žrtev. Od sobote do

PRED REŠITVIJO VPRAŠANJA POUKA SLOVENŠČINE V UKVAH?

V prihodnjih dneh bo šolski skrbnik odgovoril na prošnjo župnika Gariupa

Dr. Marsili ne nasprotuje pouku slovenščine - Neopravičljivo početje učiteljice L. Broccaioli - Potrjena zahteva po uvedbi pouka slovenščine na trg. zavodu Stringher v Vidnu

VIDEM, 2. — Šolski skrbništvo ni kakor ne nasprotuje posloškemu pouku slovenščine v prostorih osnovne šole v Ukvah. Tako nam je danes v daljšem razgovoru zagotovil videmski šolski skrbnik dr. Zoello Marsili, ki je poveril posebnemu šolskemu inšpektorju nalogo, da preveri vse okoliščine in da sestavi poročilo, na osnovi katerega bo nato odgovoril na prošnjo ukvanskega župnika Maria Gariupa.

«Gre za vprašanje demokracije in ne birokratije, kot je bilo večkrat napako rečeno», je naglasil šolski skrbnik. Delegirani odloki namreč izrecno predvidevajo, da morata o podobnih vprašanjih sklepati medzredni svet in zavodski svet; njun glas je seveda le posvetovalen, brez njega pa skrbnik ne more izdati nikakršnega mnenja. Videmsko šolsko skrbništvo razpolaga sedaj le z zapisnikom zadnje seje zavodskega sveta, ki se o tem vprašanju ni izrazil. Na omenjeni seji — tako piše v zapisniku — učiteljica Liana Broccaioli izjavila, da je medzredni svet ukvanske šole proti pouku slovenščine in da bi se raje usmeril k pouku nemščine. Treba pa bo seveda preveriti, ali ta trditve v celoti ustreza resnici oziroma ali temelji na dejanskem sklepu medzrednega sveta in ni le sad domišljije učiteljice Broccaioli. Tudi to bo moral preveriti posebni inšpektor.

Sicer pa se v zadnjih dneh postavlja ime Broccaioli je v dokaj

nenavadno luč. Predvsem je treba povedati, da nam je danes šolski skrbnik zagotovil, da ni bil predhodno obveščen o pouku slovenščine v ukvanski šoli in da je bila torej trditve učiteljice, ko je z izjavo «šolski skrbnik ne dovoli», izgledala otroke iz razreda, neresnična oziroma netočna. Ne drži, da šolski skrbnik ni dovolil pouka slovenščine, ker o tem sploh še ni bil obveščen, dejstvo je le, da še ni izdal potrebnega dovoljenja.

Povedati je še treba, da je Broccaioli jeva na zadnji seji občinskega sveta v Naborjetu — učiteljica je namreč občinska svetovalka PSDI — vprašala župana, ali je on dovolil župniku Gariupu, da uporablja šolske prostore za pouk slovenščine in na pritriljen odgovor je v historičnem izpidu pripomnila, da sodi to v pristojnost šolskega skrbnika in ne v pristojnost občine.

Prav v tem ozračju napetosti, ki ga učiteljica ukvanske šole umetno ustvarja, so izjave šolskega skrbnika zelo pomembne. Poudarek na dejstvu, da ne nasprotuje pouku slovenščine in da bi se znal v zagregi, če bi medzredni in zavodski svet ne izdala povoljnega mnenja, priča o dobri volji, da se končno reši to pereče vprašanje. Vsekakor nam je šolski skrbnik zagotovil, da bo vprašanje dokončno rešeno najkasneje v prvi polovici prihodnjega tedna.

Med pristojnosti ministrstva sodi

tudi uvedba pouka slovenščine v trgovski tehnični zavod Stringher v Vidnu, kjer je 744 dijakov in profesorjev podpisalo resolucijo, s katero zahtevajo vključitev slovenščine kot redni predmet učnega programa na tem zavodu. Prav včeraj je to prošnjo formalno sprejel tudi zavodski svet in že danes dopolnje in da je ravnatelj posredoval skrbništvo, ki jo mora poslati na ministrstvo. Že dejstvo, da se v tem primeru vsa birokratska pot odvijata dokaj hitro, daje upati, da bodo tudi pri pouku slovenščine v ukvanski šoli v kratkem odpravili vse birokratske (ali demokratske) formalnosti in da se bodo učenci lahkovrnili v šoli, ki je in mora biti edini pravilni sedež vsakega pouka.

TRŽAŠKA KRONIKA

OD JANUARJA LANI

Živiljenjski stroški za 12,2 odst. višji

Statistični urad tržaške občine je ugotovil, da se je indeks živiljenjskih stroškov na našem področju v preteklem januarju dvignil za 1,5 odst. v primeri z decembrom 1975 in za 12,2 odst. v primeri z januarjem 1975. Če primerjamo podatke za lanski in letošnji januar, so bili povprečni pri posameznih postavkah naslednji: prehrana +11,5 odst., oblačila in obutev +11,6 odst., električna energija, plin in gorivo +3,0 odst., stanovanje +18,4 odst. in razni stroški +13,4 odst. Poprečni letni povpreček je znašal kakor omenjeno 12,2 odst.

Stavka nočnih čuvajev

V okviru vsedržavne stavke zaprišenih stražnikov za obnovitev delovne pogodbe so tudi v našem mestu 24 ur stavkali nočni čuvaji. V svojem poročilu je pokrajinsko tajništvo FULCITAS izreklo solidarnost stavkajočim delavcem, istr-časno pa obsodilo početje oblasti, ki so pristojne za varnost mestnega okolja, in ki jih obtožuje, da so bojkotirale stavko.

Danes začetek novega tečaja grafike

Deželno umetnostno združenje pričenja nov tečaj grafike, ki se bo začel danes v prostorih združenja v Drevoredu Ippodromu 2/2. Predaval bo prof. Marian Kravanja in tajništvo na Trgu Papa Giovani šte. 6/II, soba šte. 32.

Huda prometna nesreča v predoru pod Montebellom

Na začetku predora pod Montebellom se je sinoči v poznih večernih urah pripetila huda prometna nesreča, pri kateri se je hudo poškodovale 48-letni Nereo Marchi iz Ul. Barchine 2 v Rojanu. Marchi se je okrog 23. ure pripeljal s svojim avtomobilom lancia po Istrski ulici navzdol, pri križišču z Ul. Esiamonti je zavil na desno ter krenil v predor, kjer je iz še nepojasnjenih razlogov trčil v zid. Nemudoma je prispelo na kraj reševalno osebje Rdečega križa (dr. Di Carlo, bolničarja Frassinii in Živec, voznik Candelli), ki je potegnolo zavestnega in hudo ranjenega Marchija iz razbitin avtomobila ter ga prepeljal v splošno bolnišnico, kjer so ga sprejeli na oddelku za oživljanje s pridržano prognozo. Pone srečeneč je bil v globoki nezavesti zaradi udarca v glavo ter drugih poškodb po prslu in udih.

Čez mejo sta prepeljala ukraden mercedes: aretirana

V ponedeljek dopoldne so jugoslovanski obojni organi izročili agentom letedeča oddelka tržaške kvesture dva mladenčca, ki sta prešla mejo z avtomobilom mercedes z milansko registracijo. Gre za 24-letnega Angeluma Sumo iz kraja Savignano sul Rubicone in za 28-letnega Domenica Reggianija iz Borginja pri Forliju. Ugotovili so namreč, da je avtomobil ukraden in da sta torej mladenčca člana dobro organizirane tolpe, ki prevažata ukradene mercedese v države Bliznjega vzhoda. Že pred časom je jugoslovanska policija izsledila nekaj članov omenjene tolpe, ki njih prav tako izročili italijanskim obojnim organom. Po kratki preiskavi so ugotovili, da so pred časom ukradli evidenčno tablico avta znanke Citroën, last nekoga milanskega podjetja. Po kratkem zaslišanju so zato mladenčca prepeljali v koronejske zapore in prijavili sodišču zaradi prodajanja ukradenih predmetov, ponarejanja in združevanja v zločinske namene.

ŠPORT

SMUČANJE

NA ČASNIKARSKEM PRVENSTVU

G. Vesel četrti

Naš odgovorni urednik Gorazd Vesel je na italijanskem državnem časniskem smučarskem prvenstvu osvojil v slalomu odlično četrto mesto, s časom točno 100 sekund. Zmagal je P. Marangoni od časopisa Alto Adige s časom 84"61.

Prispregajte za DIJAŠKO MATICO